

Eini Miettinen

NEUVOSTOLIITON JA 2000-LUVUN POHJOIS- KOREAN PROPAGANDAKUVAT

Semioottinen kuva-analyysi yhtäläisyyksistä ja eroavaisuuksista

Johtamisen ja talouden tiedekunta
Kandidaatintutkielma
Tammikuu 2022

TIIVISTELMÄ

Eini Miettinen: Neuvostoliiton ja 2000-luvun Pohjois-Korean propagandakuvat: Semioottinen kuva-analyysi yhtäläisyyksistä ja eroavaisuuksista
Kandidaatintutkielma
Tampereen yliopisto
Politiikan tutkimuksen tutkinto-ohjelma / Kansainvälisen politiikan opintosuunta
Tammikuu 2022

Tutkielmassa tarkastellaan, millaisia eroavaisuuksia ja yhtäläisyyksiä Neuvostoliiton ja 2000-luvun Pohjois-Korean propagandakuvissa on. Propagandakuvien analyysissä käytetään teoreettisena pohjana offensiivista realismia. Offensiivinen realismi on neorealismista pohjautuva kansainvälisen politiikan teoria, joka näkee valtiot egoistisina, vallan maksimointiin pyrkivinä toimijoina, jotka haluavat luoda kansainvälisessä järjestelmässä turvallisuutta omalle valtiolleen. Offensiivisen realismin mukaan ihmiset identifioituvat ryhmien kautta ja näiden ryhmien kautta rakentuva identiteetti vaikuttaa toimijoiden intresseihin ja yhteistyöhön kansainvälisessä järjestelmässä. Offensiivinen realismi katsoo, että vallan maksimointi ja egoistisuus johtuu vallitsevasta anarkiasta ja ylimmän auktoriteetin puutteesta, joka pakottaisi toimijat toimimaan tiettyjen sääntöjen ja normien mukaisesti.

Tutkielmassa analysoidaan kuutta propagandakuvaa Yuri Lotmanin semioottisen merkkijaottelun avulla ja pyritään löytämään propagandakuvista eroavaisuudet ja yhtäläisyydet tarkastelemalla kuvien merkityksiä offensiivisen realismin kautta. Tutkielman argumenttina on, että offensiivisen realismin kautta tarkasteltuna propagandamateriaaleissa on havaittavissa yhtäläisyyksiä tarkasteltavien valtioiden valtiomuodon vuoksi, mutta eroavaisuuksia löytyy niiden ideologisten eroavaisuuksien vuoksi. Analyysi rakentuu tarkastelemalla kuvien ehdollisia ja kuvaavia merkkejä, joiden avulla kuvien merkityksiä rakennetaan. Tutkielmassa pyritään löytämään propagandakuvista valtioiden egoistisuutta ja vallan maksimointia kuvaavia merkkejä. Kuvien merkityksiä tarkastellaan teorian avulla, jonka jälkeen analyysin tuloksia vertaillaan keskenään.

Pohjois-Koreassa pääideologiana oleva kimilsungismi korostaa yhtä ylintä auktoriteettia, joka on johtaja niin ideologian, oikeudellisen kuin hallinnon osa-alueilla. Kimilsungismi kannattaa diktatuuria ja olettaa ihmisten alistuvan johtajalle vapaaehtoisesti. Neuvostoliittolainen kommunismi puolestaan korosti valtion kontrollia ja johtajuutta sekä keskitti vallan yhdelle puolueelle, mutta valtionjohtajan valta ei kattanut samalla tavalla koko yhteiskunnan osa-alueita. Kimilsungismi on neuvostoliittolaista kommunismia jyrkempi aatteeltaan.

Aineistosta pystyttiin havaitsemaan yhtäläisyyksiä, huolimatta propagandakuvien eri aikakausista ja ideologisista eroavaisuuksista. Molempien valtioiden propagandakuvat ovat offensiivisen realismin kautta tarkasteltuna keinoja edistää valtion egoistisia tavoitteita. Valtioiden egoistisuus näkyy propagandakuvissa valtionjohtajien kuvaamisen kautta. Offensiivisen realismin näkemys ryhmäidentiteetistä näkyy propagandakuvissa ideologisuuden kautta. Niillä pyritään vahvistamaan ryhmäidentiteettiä kuvaamalla muut toimijat heikkoina tai vaihtoehtoisesti kuvaamalla itsensä parempana ja sotilaallisesti vahvana toimijana.

Analyysissä havaitut aineiston eroavaisuudet rakentuvat verrattavien valtioiden ideologisista eroavaisuuksista, sillä Neuvostoliitto kuvaa sosialistiselle realismille ominaisesti propagandakuvissaan kommunistisen yhteiskunnan paremmuutta, kun taas pohjoiskorealainen propaganda korostaa kimilsungismille ominaisesti valtionjohtajaa. Aineiston eroavaisuudet näkyvät myös valtioiden tavassa kuvata itseään toimijana, sillä Neuvostoliitto kuvaa itsensä rauhanomaisena toimijana, kun taas Pohjois-Korea kuvaa itsensä propagandassaan aggressiivisena ja arvaamattomana toimijana.

Avainsanat: kimilsungismi, offensiivinen realismi, propaganda, Neuvostoliitto, Pohjois-Korea, semiotiikka

Tämän julkaisun alkuperäisyys on tarkastettu Turnitin OriginalityCheck –ohjelmalla.

SISÄLLYSLUETTELO

1. JOHDANTO	1
2. TUTKIMUSKYSYMYS JA AINEISTON ESITTELY	2
2.1. Aiheen valinta ja tutkimuskysymys	2
2.2. Aineiston esittely.....	3
3. TEORIA JA KESKEISET KÄSITTEET	4
3.1. Offensiivinen realismi.....	4
3.2. Sosialistinen realismi.....	7
3.3. Propaganda	8
4. TUTKIMUSMENETELMÄ	8
5. NEUVOSTOLIITON JA POHJOIS-KOREAN PÄÄIDEOLOGIAT	10
5.1. Neuvostoliittolainen kommunismi.....	10
5.2. Juche ja kimilsungismi	11
6. NEUVOSTOLIITTOAINEN PROPAGANDA	13
6.1. Liite 1. Propagandakuva vuodelta 1936. ”Kiitos rakkaalle Stalinille onnellisesta lapsuudesta”	13
6.2. Liite 2. Propagandakuva vuodelta 1960. ”Otetaan Yhdysvallat kiinni rauhallisella kilpailulla! Tuotetaan 20-21 tonnia lihaa!”	15
6.3. Liite 3. Propagandakuva vuodelta 1948. ”Kapitalismin alla... Sosialismin alla!”	16
7. POHJOISKOREALAINEN PROPAGANDA	17
7.1. Liite 4. Kim Il Sung and Kim Jong Il Pyonangissa, propagandakuva vuodelta 2010.....	18
7.2. Liite 5. Propagandakuva vuodelta 2003. ”Armoton rangaistus yhdysvaltalaiselle imperialismille” ..	19
7.3. Liite 6. Propagandakuva vuodelta 2005.....	20
8. AINEISTON VERTAILU	22
9. JOHTOPÄÄTÖKSET	25
9.1. Analyysin tulokset.....	25
9.2. Tutkimusasetelman toimivuus.....	27
LÄHTEET	28
LIITTEET	30

1. JOHDANTO

Propagandalla pyritään vaikuttamaan yleisöön ja edistämään jotain poliittista tavoitetta. Propaganda on muun muassa mielipiteiden, oppien ja ideologioiden viestimistä ihmisille ja etenkin valtaa käyttävät pyrkivät edistämään omaa agendaansa propagandan avulla. Propagandamateriaali oli Neuvostoliitolle eräs keino vaikuttaa ihmisten mielipiteisiin ja näkemyksiin etenkin kylmän sodan aikana. Neuvostoliitossa propagandan tyyliuuntauksena käytettiin sosialistista realismia, jonka tarkoituksena oli edistää kommunistisia arvoja ideologiaa. Pohjois-Korea puolestaan tuottaa yhä propagandakuvia, joiden avulla pyritään vaikuttamaan ihmisten mielipiteisiin Pohjois-Koreasta ja edistämään Pohjois-Korean ideologian, kimilsungismin, arvoja ja tavoitteita (Matherly 2019, 96). Neuvostoliitto ja Pohjois-Korea ovat molemmat totalitaarisia valtioita, joissa valta on keskitetty joko yhdelle puolueelle tai yhdelle henkilölle. Diktatuurijohtoisissa valtioissa informaatiolähteet kuuluvat valtiolle ja sitä kautta valtio pyrkii vaikuttamaan, millaista materiaalia kansalaisille tuotetaan. (mt., 95).

Tässä tutkielmassa pyritään löytämään Neuvostoliiton ja Pohjois-Korean propagandakuvien yhtäläisyydet ja eroavaisuudet semiotiikan avulla. Aineistoksi on valittu kolme neuvostoliittolaista propagandakuvaa ja kolme pohjoiskorealaista propagandakuvaa. Neuvostoliiton aineisto on peräisin vuosilta 1939–1960 ja Pohjois-Korean aineisto on 2000-luvulta. Aineisto valikoitui niiden aihepiirien keskinäisten samankaltaisuuksien vuoksi, sillä tutkielmassa on tarkoituksena verrata nykypäivän Pohjois-Korean propagandamateriaalia Neuvostoliiton aikaiseen materiaaliin. Aineiston analyysissä käytetään Yuri Lotmanin (1990) merkkijaottelua, jonka avulla pyritään löytämään merkit ja symbolit, joiden avulla kuvien merkitykset rakentuvat. Aineiston eroja ja yhtäläisyyksiä tarkastellaan kansainvälisen politiikan teorian, offensiivisen realismin kautta.

Tutkielman teoreettisena lähtökohtana on neorealismiin pohjautuva offensiivinen realismi, jonka avulla tarkastellaan Neuvostoliiton ja Pohjois-Korean propagandakuvilla rakentuvien intressien tarkoitusta. Offensiivinen realismi näkee valtiot egoististina, ryhmäidentiteetin omaavina, vallan maksimointia hakevina toimijoina, jotka pyrkivät rakentamaan turvallisuutta omalle valtiolleen. Offensiivinen realismi katsoo valtioiden toimivan egoistisesti ja valtahakuisesti sen takia, koska ne ovat epäluuloisia muita toimijoita kohtaan, ja jotta oma ”ryhmä” selviytyisi, tulee valtioiden pyrkiä maksimoimaan oman asemansa anarkkisessa kansainvälisessä järjestelmässä. (Lobell, 2010, 4.) Offensiivinen realismi valikoitui tutkielman

teoreettiseksi viitekehyyksi sen egoistisen ja vallan maksimointiin pyrkivän valtiokäsityksen vuoksi, sillä sekä Neuvostoliitto, että Pohjois-Korea ovat pyrkineet edistämään omaa etuaan ja omia arvojaan maksimoimalla valta-asemaansa. Neuvostoliitto kävi kylmän sodan aikana valtataistelua Yhdysvaltoja vastaan muun muassa ydinasevarustelun kautta, kun Pohjois-Korea puolestaan on kansainvälisessä järjestelmässä yhä arvaamaton ja sulkeutunut valtio, joka pyrkii etenkin ydinaseiden kautta vahvistamaan valta-asemaansa. Tutkielman lähtöoletuksena on, että Neuvostoliiton ja Pohjois-Korean propagandamateriaalit ovat yhteneväiset valtionmuodon samanlaisuuden vuoksi, mutta eroavaisuudet ovat havaittavissa kulttuurisissa tai ideologisissa seikoissa.

Tutkielman aluksi esitellään aineisto ja tutkimuskysymys sekä tutkimusmenetelmä. Tämän jälkeen propagandakuvia analysoidaan semiotiikan avulla ja niiden merkityksiä tarkastellaan offensiivisen realismin avulla. Lopuksi Neuvostoliiton ja Pohjois-Korean propagandakuvien analyysin tuloksia vertaillaan keskenään.

2. TUTKIMUSKYSYMYS JA AINEISTON ESITTELY

2.1. Aiheen valinta ja tutkimuskysymys

Neuvostoliitto ja Pohjois-Korea ovat molemmat valtioita, joiden poliittinen järjestys on rakentunut sosialismiin pohjaten. Neuvostoliitossa sosialismi näkyi kommunismin, tarkemmin marxismi-leninismiin ja stalinismiin, kautta, kun Pohjois-Koreassa sosialismi on muovautunut kommunismin kautta kimilsungismiksi. Tutkielmassa on tarkoitus tuoda esille näiden valtioiden propagandamateriaalien yhtäläisyyksiä ja eroja offensiivisen realismin avulla. Tutkimuksella on tarkoitus löytää vastaus kysymykseen; *millaisia eroavaisuuksia ja yhtäläisyyksiä 2000-luvun pohjoiskorealaisella propagandalla ja neuvostoliittolaisella propagandalla on offensiivisen realismin kautta tarkasteltuna?* Tutkimuksen lähtökohtana on oletamus, että offensiivisen realismin kautta tarkasteltuna propagandamateriaaleissa on havaittavissa yhtäläisyyksiä tarkasteltavien valtioiden totalitaarisen valtiomuodon vuoksi, mutta eroavaisuuksia löytyy niiden ideologisten eroavaisuuksien vuoksi.

Tutkimuksen kohteeksi valikoitui Neuvostoliitto ja Pohjois-Korea niiden valtiomuotojen ja ideologioiden vuoksi ja myös siksi, että Pohjois-Korea on saanut vaikutteita Neuvostoliiton kommunismista. Pohjois-Korea pyrkii aktiivisesti etenkin ydinaseiden kautta vaikuttamaan muihin toimijoihin kansainvälisessä politiikassa, jota Neuvostoliitto teki kylmän sodan aikana. Pohjois-Korealla on merkittävä osa Koillis-Aasian kansainvälisen turvallisuuden

rakentumisessa, sillä Pohjois-Korean arvaamattomuus ja sulkeutunut toimijuus luo epävarmuutta etenkin naapurimaissa, jonka vuoksi Pohjois-Korean propagandamateriaalien merkitysten tarkasteleminen ja vertaileminen Neuvostoliittolaiseen propagandaan on mielenkiintoista. Pohjois-Korean propagandan avulla pystytään tarkastelemaan pohjoiskorealaisen ideologisen kulttuurin rakentumista ja Pohjois-Korean omia näkemyksiään toimijuudestaan kansainvälisessä politiikassa. Aiempaa näiden valtioiden propagandamateriaalien keskenään vertailevaa tutkimusta ei ole saatavilla, joten tutkimusasetelma on poikkeava aiempaan tutkimukseen nähden.

Pohjois-Korea on valtiomuodoltaan diktatuuri, jossa aiempi valtionjohtaja Kim Il Sung on nostettu lähes jumalan asemaan (Widjaja, ym. 2021, 4). Pohjois-Koreassa sosialismi ja kommunismi on viety pidemmälle kuin Neuvostoliitossa, jossa myös uskottiin vahvasti vallan keskittämiseen Leninin ja Stalinin aikakaudella. Propagandamateriaalin tuottaminen oli voimakasta Neuvostoliitossa ja samoin nykypäivän Pohjois-Koreassa. Propaganda toimii politiikan välineenä, jolla pyritään edistämään omia ideologioita tavoitteita. Propagandaa on monenlaista, niin kuvina, videoina, teksteinä kuin puheena.

Neuvostoliittolaista propagandamateriaalia on aiemmin tarkasteltu useiden eri teosten kautta ja myös propagandajulisteiden yhteiskunnallista merkitystä, kuten esimerkiksi propagandajulisteiden tarkoitusta ja niiden välityksellä tapahtunutta yhteiskunnallista viestintää toisen maailmansodan aikana on tutkittu Berliinin yliopistossa vuonna 2018, jossa Fethi Kellechi (2018) tarkasteli useiden eri valtioiden propagandajulisteita ja niiden välityksellä tapahtunutta pyrkimystä edistää tietoa ja saada kansalaiset aktivoitumaan sodan aikana. Tämän lisäksi neuvostoliittolaisia propagandamateriaaleja on tutkittu tarkastelemalla materiaalien visuaalista vaikuttavuutta kommunismin edistämiseksi (Valeria 2016). Carter Matherly (2019) on tarkastellut pohjoiskorealaista propagandan tarkoitusta psykologian kautta, mutta Matherlykin toteaa artikkelinsa alussa, että pohjoiskorealaista propagandaa koskevaa tutkimusta on vähän.

2.2. Aineiston esittely

Tutkielman analysoitava aineisto koostuu kuudesta propagandajulisteesta (liitteet 1.–6.). Aineistoon kuuluu kolme neuvostoliittolaista propagandajulistetta vuosilta 1939–1960 sekä kolme 2000-luvulla julkaistua pohjoiskorealaista propagandajulistetta. Tutkimukseen valikoitunut propagandamateriaali koostuu kuvista, sillä luotettavien käännösten saaminen teksteille ja videoille olisi haastavaa, eikä olisi oleellista tämän tutkielman kannalta.

Aineistoissa valtioiden ideologiset piirteet ovat keskeisessä asemassa ja aineistoksi valikoituneet propagandajulisteet ovat aihepiireiltään samantyyllisiä. Tutkimusaineistoa rajatessa propagandajulisteiden sanomien samankaltaisuus oli rajauksen perusteena, sillä aineistojen pohjalta tehty vertailu olisi tällöin luotettavampaa. Neuvostoliiton propagandamateriaali on valittu pidemmältä aikaväliltä edellä mainitun sanomien samankaltaisuuden vuoksi. Pohjoiskorealainen aineisto valittiin 2000-luvulta sen vuoksi, että pohjoiskorealaiset propagandakuvat ovat yhä tyyliuuntaukseltaan samanlaisia kuin Neuvostoliiton aikaiset propagandakuvat, joten kuvien vertaileminen keskenään on mielenkiintoista eri aikakausien vuoksi. Pohjoiskorealaisen ja neuvostoliittolaisen propagandan yhteisiä piirteitä ovat kommunismin ideaaliyhteiskunnan ja valtionjohtajan ihannointi. Aineistossa olevat neuvostoliittolaiset propagandajulisteet edustavat tyyliuuntaukseltaan sosialistista realismia, jolle ominaisia kommunistisen yhteiskunnan korostamisen piirteitä on havaittavissa myös aineiston pohjoiskorealaisessa propagandamateriaalissa.

Pohjoiskorealainen propaganda-aineisto on peräisin ABC-utissivuston artikkelista, jossa pohjoiskorealaista propagandajulisteita esiteltiin, ja sen artikkelin materiaaleista valitsin 2000-luvulla julkaistut propagandajulisteet. Näistä materiaaleista uusin (liite 4.) on peräisin vuodelta 2010 ja vanhin (liite 5.) on vuodelta 2003. Neuvostoliittolainen propaganda on peräisin Dimova Valerian tutkielmasta, jossa neuvostoliittolaista propagandaa tarkasteltiin visuaalisen vaikuttavuuden kautta (Valeria 2016). Neuvostoliittolaisista propagandajulisteista vanhin on toisen maailmansodan ajalta ja uusin on vuodelta 1960 eli kylmän sodan ajalta. Primääriaineiston analysointia tukeva aineisto käsittelee tutkielman teoreettista asetelmaa ja muu aineisto käsittelee tutkimuksen kohteena olevien valtioiden ideologisia eroavaisuuksia.

3. TEORIA JA KESKEISET KÄSITTEET

3.1. Offensiivinen realismi

Neorealismi on kansainvälisen politiikan valtavirtateorian, realismin, suuntaus, joka pyrkii tarkastelemaan valtioiden toimintaa kansainvälisessä järjestelmässä. Offensiivinen realismi puolestaan pohjautuu neorealismista, ja jonka mukaan valtiot pyrkivät maksimoimaan valtansa saavuttaakseen turvallisuutta. Teoria soveltuu totalitaaristen valtioiden tarkastelemiseen niiden valtapyrkimyksien ja oman edun tavoittelun vuoksi.

Tässä tutkielmassa sovellettu offensiivinen realismi perustuu John Mearsheimerin näkemykseen, jonka mukaan kansainvälinen järjestelmä pakottaa valtiot kilpailemaan toisiaan vastaan ja sitä kautta konflikteihin, sillä valtiot nähdään omaa etua ja vallan maksimointia tavoittelevina toimijoina, jotka niin sanotusti pelkäävät toisia toimijoita. (Johnson ym. 2016, 1.) Offensiivisen realismin mukaan valtiot varmistavat turvallisuutensa maksimoimalla valtansa. Turvallisuus ei ole kuitenkaan ainoa tavoite offensiivisen realismin mukaan, sillä se katsoo turvallisuuden olevan riittämätöntä. Offensiivisessa realismissa valtiot pyrkivät maksimoimaan oman osuutensa maailman vallasta ja tavoittelevat ylivoimaisuutta tasearvoisuuden sijaan. Valtioiden tavoittelevat siis hegemonista asemaa kansainvälisessä järjestelmässä. (Lobel 2010, 2, 12.) Offensiivinen realismi perustuu neorealismiin, sillä valtioiden käyttäytyminen nähdään anarkkisen kansainvälisen järjestelmän tuotoksena. Offensiivisessa realismissa selviytyminen on valtioiden ensisijainen tavoite ja valtiot nähdään rationaalisina toimijoina, jotka eivät voi varmoja toisten valtioiden aikeista. Neorealismia ja offensiivisen realismin näkökulmien mukaan kansainvälinen anarkia johtuu siitä, ettei ole olemassa ylintä auktoriteettia tai ylintä hallitusta, joka ohjaisi valtioiden toimintaa kansainvälisessä järjestelmässä. Anarkia nähdään määrävänä periaatteena globaalissa järjestelmässä. (Johnson ym. 2016, 4.)

Dominic D. P. Johnsonin ja Bradley A. Thayerin näkemykset offensiivisestä realismista eroavat Mearsheimerin teoriasta siten, että toisin kuin Mearsheimer, he näkevät valtiot egoistisina, valtaa maksimoivina toimijoina, joiden toimintaan vaikuttaa sosiaalisesti rakentuneet ryhmät. Johnsonin ja Thayerin mukaan ihmisluontoon kuuluu egoistinen ja valtahakuinen käyttäytyminen sekä puolustautuminen. Valtioiden valtahakuisuus näkyy siinä, että valtioiden tulee kerätä valtaa resurssien kontrollointiin ja puolustautumiseen muita toimijoita vastaan, sillä muut toimijat nähdään samalla tavalla egoistisina toimijoina ja tämä aiheuttaa epäluottamusta. (Johnson ym. 2016, 7.) Offensiivisen realismin mukaan egoismi selittää sitä, miksi valtiot haluavat lisätä resurssejaan, ja valtahakuisuus selittää sitä, miksi valtaa halutaan kontrolloimaan resursseja. Egoistiset valtiot pyrkivät maksimoimaan valtaansa, jotta he voivat puolustaa itseään muita vastaan. (Mt., 7, 19.)

Egoismi, eli oman edun tavoittelu, johtuu offensiivisen realismin mukaan siitä, että kun toimijat joutuvat kilpailemaan toisiaan vastaan rajatuilla resursseilla, tulee heidän pyrkiä etsimään keinoja selviytyä. Toimijat nähdään siis itsekkäinä, jotka ensin ajattelevat omaa etuaan ja ovat valmiita yhteistyöhön, jos he hyötyvät siitä jollain tavalla. Valtioiden valtahakuisuus selittyy Johnsonin ja Thayerin mukaan sillä, että vallan tavoittelu kuuluu

ihmisluontoon egoismin vuoksi. Ihmisluontoon kuuluu hierarkkisen järjestelmän mukainen järjestäytyminen, jossa toiset pyrkivät korkeampaan valta-asemaan toisiin nähden. (Johnson ym. 2016, 8–9) Tällaiset dominoivat hierarkiat eivät välttämättä tarkoita sitä, että siinä hyötyisi ainoastaan korkeimmassa asemassa olevat, vaan myös näin rakennettu sosiaalinen organisaatio voi toimia konflikteja estävänä ja hyvin toimivana. Offensiivisen realismin mukaan ihmiset pyrkivät identifioitumaan johonkin ryhmään ja sitä kautta rakentamaan yhteistä identiteettiä. Ryhmään kuuluminen luo sosiaalista identiteettiä, joka puolestaan tarjoaa yksilöille tarkoituksen, kun he voivat olla osa yhteisöä ja edistää yhteisiä intressejä, arvoja ja tavoitteita. Sosiaaliset ryhmät luovat ihmisille myös turvallisuutta. (Mt., 8–10.)

Offensiivinen realismi tarkastelee myös syitä sille, miksi valtionjohtajat haluavat saada valtaa. Mearsheimerin offensiivisen realismin mukaan valtionjohtajat eivät haluaisi kasvattaa valtaa, vaan jakaisivat sen mielellään muiden kanssa, mutta heidän on valtion turvallisuuden puolesta pakko kasvattaa omaa valta-asemaansa. (Johnson ym. 2016, 13–14.) Johnson ja Thayer näkevät asian tältä osin eri tavalla, sillä heidän mukaansa myös psykologian avulla voidaan selittää sitä, että ihmiset, etenkin miehet, haluavat johtaa ja pyrkivät saamaan valtaa, koska nauttivat siitä. Johnson ja Thayer argumentoivat, että ihmiset haluavat voittaa vastustajansa ja olla parempia kuin muut. Valtionjohtajat ovat siis toimijoita, joiden päätöksentekoon vaikuttaa heidän luontainen taipumuksensa kasvattaa valtaa. (Mt., 13–14, 17.)

Totalitaarisilla valtioilla on pyrkimys keskittää ja kasvattaa valtaansa, mikä näkyy yhteiskunnan joka toiminnossa. Totalitaarisia valtioita ja niiden toimia tarkasteltaessa offensiivinen realismi on sopivin teoria tarkasteluun, miksi tällainen valtio tai valtionjohtaja toimii niin. Totalitaarisiin valtioihin lukeutuu Neuvostoliitto, jossa valtion valta keskitettiin kommunistiselle puolueelle ja se kattoi kaikki yhteiskunnan osa-alueet. Offensiivinen realismi näkyi Neuvostoliitossa siten, että Neuvostoliitto pyrki maksimoimaan valtansa kaikin keinoin ja keräsi sotilaallista voimaa kilpaa kylmän sodan aikana päästäkseen Yhdysvaltojen ohi ja saavuttaakseen kansainvälisessä järjestelmässä suurvalta-aseman ja muuttaakseen kansainvälisen järjestelmän polaarisuutta unipolaariseksi. Offensiivisen realismin mukaan vallan maksimointiin liittyy valtatasapaino, joka rakentuu kansainvälisen järjestelmän polaarisuudesta, joita ovat unipolaarisuus (yksi maailmanvalta), bipolaarisuus (kaksi maailmanvaltaa), multipolaarisuus (useampia maailmanvaltoja). Valtiot tavoittelevat offensiivisen realismin mukaan hegemonista asemaa kansainvälisessä järjestelmässä, mikä muuttaisi myös järjestelmän polaarisuutta (Lobell 2010, 6–7).

Leninin ja Stalinin toiminnassa näkyy offensiivisen realismin mukainen yksilön halu kasvattaa omaa asemaansa ja pyrkiä olemaan muita ”parempi”. Neuvostoliitto ei luottanut toisiin toimijoihin vaan toimi egoistisesti omien intressiensä edistämiseksi. Kommunistinen puolue pyrki kasvattamaan valtaansa ja edistämään kaikin keinoin intressejään ja pyrki kasvattamaan kommunismin kautta kansalaisten keskuudessa niin sanottua ryhmähenkeä, jotta yhteiskunta olisi mahdollisimman turvallinen. Offensiivinen realismi näkyy myös Pohjois-Korean toiminnassa, sillä Pohjois-Korea on myös totalitaarinen yhteiskunta, jossa valta on keskitetty valtiolle ja yhdelle dominoivalle johtajalle. Pohjois-Koreassa offensiivisen realismin mukainen käyttäytyminen näkyy valtionjohtajien toiminnassa vahvasti, sillä Kim Il Sung nimitti kaikkiin merkittäviin valtion virkoihin hänen läheisiä sukulaisiaan ja varmisti näin ollen pysyvän valta-aseman suvulleen (Cheong 2000, 149).

3.2. Sosialistinen realismi

Neuvostoliittolainen propagandamateriaali edustaa tyyliuuntaukseltaan sosialistista realismia, jonka piirteitä voidaan myös havaita pohjoiskorealaisessa propagandassa. Sosialistinen realismi on kommunismin ideologiaa ja sen arvoja myötäilevä suuntaus, joka syntyi Neuvostoliitossa. Ann Demaitren (1966) mukaan sosialistinen realismi on myöhäinen ja ideologisesti jalostettu tuotos totalitaarisesta ajattelusta. Kommunismin aatesuuntauksen perustajat halusivat kiinnittää huomiota taiteeseen ja kirjallisuuteen ja katsoivat, että kulttuurin ala voisi edistää kuvaa ideaaliyhteiskunnasta. Tämän vuoksi esimerkiksi Neuvostoliitossa asetettiin normit sääntelemään kulttuuria, jotta todellisuuden reflektiot edistäisivät kommunististen ideoiden hyväksyttävyyttä. Neuvostoliitossa Leninin noustessa valtaan, hän antoi ohjeen, jonka mukaan sosialistisen työväenluokan tulee tukea ja kehittää puolueen periaatteita ja kirjallisuuden tulee olla osa puoluetta. Lenin halusi ajaa alas puolueettomat kirjoittajat, koska yhteiskunnassa eläminen ei ole mahdollista kuulumatta yhteiskuntaan. Neuvostoliitossa kulttuurin alalla taiteilijat saivat kuitenkin ilmaisunvapauden siinä määrin, kunhan he eivät ottaneet kantaa poliittisiin kysymyksiin eivätkä ilmaisseet poliittisia mielipiteitään. Leninin näkemyksen mukaan ilmaisunvapaus ei ole yhteensopiva totalitaarisen kommunistisen valtion rakenteen kanssa. Sosialistisesta realismista tuli virallinen suuntaus taiteelle ja kirjallisuudelle, jonka tarkoituksena oli tuottaa lähes ainoastaan kommunistista propagandaa. (Demaitre 1966, 264–266.) Taiteilijoiden tuli kuvata kommunistisen valtion elämää sen valoisammalta puolelta ja jättää huomioimatta ne asiat, jotka näyttäisivät kommunismin ja kommunistisen valtion negatiivisessa valossa (Mt., 268).

3.3. Propaganda

Propagandan tarkoitus on pyrkiä vaikuttamaan yleisöön ja sen avulla pyritään edistämään jotain poliittista agendaa (Liu 2020, 1) ja sillä tarkoitetaan ajatusten, oppien tai mielipiteiden viestimistä ihmisille, sekä valtaa käyttävien ideologioiden viestimistä. Propagandan avulla pyritään muokkaamaan kielen ja mielikuvien avulla yksilöiden havaintoja ja mielipiteitä. Sodan aikana propaganda ilmenee muun muassa iskulauseissa, julisteissa, lentolehtisinä ja symboleina. (Sedergren 1999, 30–31.) Se on valtioiden yksi keino hallita yksilöitä ja yhteiskuntaa, sillä sen avulla pyritään vaikuttamaan ihmisten ajatuksiin (Liu 2020, 7). Propaganda on siis yksi vallankäytön keino, jonka avulla pyritään hallitsemaan kansalaisia ja sen avulla voidaan pyrkiä vaikuttamaan asenteisiin ja käyttäytymiseen, sen kohteena voivat olla yleisöt yksilöiden sijaan. Vaikuttavuutta luotaessa propagandassa käytetään eri symboleja ja rakennetaan niiden avulla myös merkityksiä materiaaliin (mt., 37).

Tämän tutkimuksen propaganda kuuluu näihin symbolisiin propagandamateriaaleihin, sillä symboliseen propagandaan kuuluu kuvat, joiden avulla pyritään kontrolloimaan mielipiteitä ja symbolien avulla pystytään tarkastelemaan kuvan sanomaa (Liu, 2020, 40). Esimerkiksi Neuvostoliittoon viitataan usein vasaran ja sirpin avulla tai punaisella värillä. Pohjois-Koreaan viitataan punaisella värillä, tähtikuviolla (joka esiintyy Pohjois-Korean lipussa) tai vaihtoehtoisesti suoraan esittämällä pohjoiskorealaisen johtajan Kim Il Sungin kuvaa. Valtiot pystyvät propagandamateriaalissaan viittamaan omaan identiteettiinsä symbolien avulla ja tarvittaessa kuvaamaan jotain toista toimijaa heitä kuvaavilla merkeillä. Esimerkiksi Yhdysvallat kuvataan usein kirjaimilla U.S..

4. TUTKIMUSMENETELMÄ

Propagandamateriaaleja analysoidaan tässä tutkielmassa offensiivisen realismin kautta semioottisen kuva-analyysin avulla. Semiotiikassa tarkastellaan esimerkiksi kielen tai kuvan tarkoitusta ja millaisia eri merkityksiä eri merkkejä tai koodeja (esimerkiksi sanoja) tarkastelemalla voidaan saada. Semiotiikassa oleellista on pyrkiä havaitsemaan näiden merkkien kyky esittää ja tulkita sekä viitata laajempaan kokonaisuuteen (Bergman 1998, 18). Semiotiikassa tarkastellaan esimerkiksi symboleja ja niiden rakentamia merkityksiä eri kielellä ja eri kontekstissa. (Lotman 1990, 4, 17, 102–104.) Semiotiikan ensisijainen ja tärkein tehtävä on tuoda esille kulttuurillisesti relevantit ilmiöt ympäröivässä maailmassa. Semiotiikan avulla kuvista pyritään tunnistamaan syy sille, mitä kuvalla pyritään kertomaan

ja kuinka se on kuvattu. Kuvan tai tekstin kautta rakentuva merkitys riippuu myös yhteisestä kielellisestä identiteetistä. (Lotman 1990, 13, 58, 68.) Visuaalinen semiotiikka tarkastelee kuvaa ja sen kulttuurisia merkityksiä, joiden avulla pyritään löytämään kuvasta symbolisia merkityksiä. Semiotiikka pyrkii siis löytämään analysoitavasta kohteesta niin sanotut piilomerkitykset, joita ei suoraan ole kuvattu tai kerrottu, vaan ne on pyritty kuvaamaan erilaisin merkein. Visuaalisella semiotiikalla pyritään löytämään analysoitavasta kuvasta sen denotaatio ja konnotaatio. Näiden avulla pyritään löytämään kuvan perimmäinen tarkoitus (Aiello 2020, 368). Denotaatiolla tarkoitetaan semiotiikassa ilmaisun perusmerkitystä, kun taas konnotaatiolla tarkoitetaan ilmaisun sivumerkitystä, eli kaikkea, mikä ei ole denotaatiota. (Renvall, 1989, 67.)

Propagandajulisteissa useimmiten konnotaatio rakentuu sen yhteiskunnallisen ideologian ympärille ja etenkin totalitaarisien valtioiden propagandamateriaalien voidaan katsoa rakentuvan sen valtion yhteiskunnallisen ideologian ja sen edistämisen ympärille. Propagandamateriaali toimii semioottisesti tarkasteltuna autokommunikaationa, jossa viestin tarkoituksena on lisätä tietoa ja muotoilla vastaanottajaa uudelleen. Autokommunikaatio suuntautuu koodin vastaanottamiseen eikä niinkään tiedon vastaanottoon (Han 2014, 519). Propagandamateriaalin ymmärtäminen edellyttää sen vastaanottajalta tietämystä materiaalissa esitetystä aiheesta, kuten esimerkiksi ajankohtaisesta tapahtumasta tai materiaalissa käytetyistä symboleista, tai muutoin propagandan merkitys jää huomaamatta. Merkityksen rakentava koodi tai merkki edellyttää siis yhteistä kulttuurillista identiteettiä, jotta merkitys välittyisi sellaisena, kuin se on alun perin tarkoitettu. (Lotman 1990, 13.) Merkkien merkitys muuttuu, kun sitä tulkitaan eri kulttuurisella taustalla, mutta erityisesti taiteessa merkityksiä löytyy useita. Tästä syystä propagandamateriaali toimii autokommunikaationa, vaikka se ei olekaan pelkästään suunnattu viestijälle itselleen.

Semiotiikan mukaan merkkien tarkoitus on aina kuvata jotain, ja Lotman (1989) jaottelee merkit kahteen ryhmään; ehdollisiin ja kuvaaviin merkkeihin. Ehdollisia merkkejä ovat Lotmanin mukaan ne, joilla on erikseen sovittu merkitys kuten esimerkiksi punainen väri yhdistetään kielteiseen toimintaan. Kuvaavalla merkillä tarkoitetaan puolestaan merkkiä, joilla on yksi tarkoitus kuten esimerkiksi piirros jostakin esineestä. Tällöin kuvalla ei ole muuta merkitystä kuin kuvata kyseistä esinettä. Kun nämä kaksi merkkiryhmää yhdistetään, saadaan kuvalle merkitys. Lotmanin mukaan tällaisesta esimerkkinä ovat liikennemerkkit. Liikennemerkeissä kuvatut kulkuneuvot ovat kuvaavia merkkejä, kun taas esimerkiksi kieltoa-tarkoittava punainen viiva on ehdollinen merkki, jonka merkitys on yhteisesti päätetty.

(Lotman 1989, 12–13.) Propagandan yksi tulkinta- ja tutkimusmuoto on ollut näiden symbolien havainnointi. Symbolien tuoma merkitys voi olla opittua, kuten edellä mainittu liikennemerkkiesimerkki osoitti tai symbolit voivat olla ymmärrettyjä yhteiskunnan ja sosiaalisen toiminnan kautta (Liu, 2020, 40). Propagandajulisteissa näitä ehdollisia merkkejä voivat olla esimerkiksi tähti ja sirppi, joilla viitataan kommunismiin tai kommunistiseen valtioon tai vaihtoehtoisesti ehdollisina merkkeinä propagandajulisteissa toimii usein myös valtioiden liput, valtioiden vaakunat tai jotkut muut ennalta sovitut ja tiedossa olevat maatunnukset. Propagandajulisteissa useimmiten punainen väri kuvastaa kommunismia tai sosialismia.

Tämän tutkielman primääriaineistona on propagandajulisteet, joiden tarkoituksena on ollut saada vaikuttavuus aikaiseksi mahdollisimman vähällä tekstimäärällä. Julisteiden sanoma on pyritty tuomaan kohdeyleisölle selväksi tarjoamalla kuvassa erilaisia symboleja, joiden avulla kuva saadaan muutettua niin sanotusti sanalliseen muotoon. Tarkastelen propagandakuvien ehdollisia ja kuvaavia merkkejä, mikäli ne ovat kuvista havaittavissa, sekä niiden välistä suhdetta. Tutkielman tarkoituksena on havaita propagandakuvista näitä kuvaavia ja ehdollisia merkkejä, joiden avulla propagandajulisteiden vaikuttavuus ja merkitys on rakennettu. Propagandakuvista pyritään löytämään valtioiden omien intressien edistämisen ja vallan maksimoinnin tavoitteet. Tutkielman lähtöasetelmana on olettaus, että molemmat tutkimuksen kohteena olevat valtiot ovat tuottaneet propagandamateriaalia edistämään kommunistista ideologiaa ja sitä kautta pyritty vaikuttamaan omaan valta-asemaan ja yhteiskunnan poliittisen ilmapiirin pysyvyyteen sekä vallassa olevan ideologian legitimitettiin.

5. NEUVOSTOLIITON JA POHJOIS-KOREAN PÄÄIDEOLOGIAT

5.1. Neuvostoliittolainen kommunismi

Kommunismien näkemyksen mukaan täysin kommunistisessa yhteiskunnassa valtion merkitys häviäisi ja yhteiskunnan luokkajärjestys katoaisi (Riasanovsky ym, 1963, 151). Kommunismi nousi pääideologiaksi Neuvostoliitossa V.I. Leninin johtaman bolsevikkipuolueen noustessa valtaan (Heywood 2021, 77). Neuvostoliittolaista kommunismia muovasivat bolsevikkijohtajat V.I. Lenin ja Josif Stalin. Tästä syystä neuvostoliittolaista kommunismia kutsutaankin marxismi-leninismiksi ja myöhemmin on ollut käytössä myös termi stalinismi, joka kuvastaa Stalinin aikakauden jyrkempää kommunistista linjaa. Leninismissä korostettiin

johtajuuden merkitystä ja demokratian keskittämistä, joten Neuvostoliitosta muotoutui yhden puolueen valtio. Neuvostoliittolaisessa kommunismissa keskityttiin johtajuuteen, poliittisiin organisaatioihin ja talouden hallintaan, joihin Engels tai Marx eivät keskittäneet huomiota. Marxilaiset kommunistiset ideat koskettivat kommunistista eliittiä ja kommunistisia johtajia Neuvostoliitossa. Leninin näkemyksen mukaan työväenluokkaa tulee johtaa vallankumouksellinen puolue, jota johtaa sitoutuneet ja ammattilaiset vallankumoukselliset. (Heywood 2021, 91–93.) Neuvostoliitossa Stalinin valtaan nousun myötä niin sanottu stalinismi nousi johtavaksi ideologiaksi, joka oli (marxilais-) leninismiä jyrkempi aatteeltaan. Leninismi salli muun muassa vapaan keskustelun johtavan kommunistisen puoleen sisällä, kun taas stalinismi keskitti vallan täysin yhdelle ihmiselle. (Cheong 2000, 146.)

Stalin muokkasi neuvostoliittolaista yhteiskuntaa muun muassa poistamalla yksityisen vaihdannan ja loi valtiojohtoisen talousjärjestelmän, johon kuului muun muassa valtiojohtoinen maatalouden hallinta, joka mahdollisti nopean teollistumisen, mutta aiheutti kansalaisille haittaa. Stalin ylläpiti valta-asemaansa terrorin ja vallan monopolin kautta. Valtiojohtoisessa talousjärjestelmässä kaikki kilpailu eliminoitiin. (Suny 1997, 15–17.) Stalinin näkemykset perustuivat marxilaiseen kommunismiin, jonka mukaan niin kauan, kun valtio on vihamielisten kapitalististen valtioiden ympäröimänä, tulee valtion valtaa korostaa (mt., 21). Hänen aikakaudellaan ei ainoastaan ollut voimakas valtion kontrolli ja terrori, vaan myös Neuvostoliitto kehittyi Stalinin johdossa. Neuvostoliittoon perustettiin muun muassa Stalinin ansiosta ilmainen terveydenhuolto ja eläkejärjestelmä sekä taattiin työpaikat kaikille kansalaisille (Kotkin 1995, 107). Stalin pyrki ratkaisemaan hyvinvointiohjelmilla sosiaalisia ongelmia ja pyrki myös väkivallan avulla poistamaan sosiaalisesti haitalliset elementit yhteiskunnasta, sillä sen katsottiin edistävän kommunismia (Hoffman 2002, 129).

Neuvostoliittolainen kommunismi rakentui yhteiskunnan tasa-arvoisuuden sijaan valtion monopoliksi ja yksinvaltiudeksi. Neuvostoliittolainen kommunismi katsoi johtajuuden olevan merkittävässä osassa kommunistisessa yhteiskunnassa sekä toimivan ja hyvinvoivan yhteiskunnan katsottiin rakentuvan valtion kontrollin kautta. Neuvostoliitossa kommunismi näyttäytyi diktatuurina ja massateloituksina, sillä etenkin Stalinin aikana yhteiskunnan kaikki osa-alueet olivat valtion kontrollissa, sillä kommunismin vastaisuus nähtiin uhkana (Hoffman 2002, 130–131).

5.2. Juche ja kimilsungismi

Pohjois-Koreassa kommunismi vakiintui ideologian perustaksi ensimmäisen kommunistisen johtajan Kim Il Sungin myötä. Kim Il Sung toi marxilais-leninismän Pohjois-Koreaan sen

perustamisen aikaan 1945, mutta yhdisti marxilais-leninismiin ja Kiinan kommunistisen johtajan Mao Zedongin ajatuksia, joiden kautta Kim Il Sung rakensi Pohjois-Korean oman ideologian; juchen. Juche-ideologia pohjautuu marxilais-leninismiin ja Pohjois-Korean kulttuurisiin perinteisiin, jonka ansiosta Pohjois-Korea on onnistunut säilyttämään kommunistisen valtiomuodon, vaikka lopputulos ei ole ollutkaan mikään ideaaliyhteiskunta. Juche -ideologian avulla kulttuuri sisällytettiin ideologiaan ja sitä kautta instituutioihin. (Young 1994 139–143.)

Juche-ideologian pohjimmaisena ajatuksena on se, että ihminen omistaa kaiken ja päättää kaikesta (Kurbanov 2019, 297–298). Pohjois-Korea ei ole halunnut, että juchea pidetään marxilaisuuden jatkumona, vaan heidän mukaansa juche-ideologia keskittyy ihmisiin ja pyrkimykseen saavuttaa kansojen itsenäisyyden (ibid.). Juche-ideologialla on Pohjois-Koreassa myös uskonnollinen ryhmä, joka palvoo Kim Il-Sungia jumalana, joka kontrolloi ja johtaa yhteiskuntaa. (Widjaja, ym. 2021, 4) Juchea ei pidetä Pohjois-Koreassa kommunismin muotona, vaan osana kimilsungismia (Kurbanov 2019, 298). Kimilsungismiksi kutsutaan juche-ideologiaa ja Pohjois-Korean valtajärjestelmää. Kimilsungismin mukaan niin kauan, kun kapitalismi ja imperialismi on olemassa ja maailmaa koskeva vallankumous on kesken, tulisi työväenluokkaa koskeva diktatuuri pitää voimassa ja valtion merkityksen ei pitäisi kadota, vaikka saavutettaisiinkin kehittyneempi kommunismin taso (Cheong 2000, 140–141). Kimilsungismin mukaan kapitalismin uhka on silti olemassa, vaikka kommunismi olisi ollut voittoisa jollakin alueella tai jossakin valtiossa. Pohjois-Korean tulisi siis kimilsungismin mukaan pyrkiä poistamaan myös sisäistä vastarintaa (Cheong 2000, 141).

Kommunismiin perustuva ideologia muotoutui osaksi Pohjois-Korean identiteettiä ja kulttuuria Kim Il Sungin noustua valtaan vallankumouksen jälkeen (Young 1994, 144). Tästä syystä kommunistinen järjestelmä on pysynyt vallassa Pohjois-Koreassa tähän asti, sillä se on ollut osa Pohjois-Korealaista identiteettiä alusta alkaen. Kimilsungismin mukaisesti Pohjois-Koreassa on yksi korkein auktoriteetti, joka on ”johtaja” kaikilla osa-alueilla, kattaen niin ideologian, oikeudellisen ja hallinnon toiminta-alueet. Pohjois-Korean järjestelmässä oletetaan, että kansalaiset alistuvat vapaaehtoisesti johtajalle. Kimilsungistinen järjestelmä oli Stalinin järjestelmää kestävämpi, sillä Kim Il Sung nimitti kaikkiin merkittäviin valtion virkoihin hänen läheisiä sukulaisiaan ja varmisti näin ollen sen, ettei eliitti pääse vaihtumaan (Cheong 2000, 146, 149).

6. NEUVOSTOLIITTOILAINEN PROPAGANDA

Neuvostoliittolaisen propagandan tarkoituksena oli luoda positiivista kuvaa Stalinista ja sen avulla pyrittiin niin sanotusti sivistämään ihmisiä antamalla ”vihollisesta” uhkakuvaa. Propagandalla pyrittiin kuvaamaan Stalin kansalaisten pelastajana ja viisaana valtionjohtajana. Jotta tämä positiivisen kuvan luominen onnistuisi, Stalinin tuli kontrolloida myös taidetta ja kulttuuria, jota sosialistinen realismi edustaa. Stalinin aikana kaikkien taiteilijoiden tuli työskennellä valtiolle ja luoda materiaalia, jotka kuvasivat bolsevikkien näkemyksiä ja edisti kommunistisia tavoitteita. (Pisch 2016, 88.) Neuvostoliitossa oli Stalinin aikakaudella taiteensuuntauksena sosialistinen realismi, jonka tarkoituksena oli edistää kommunistisen puolueen ideologiaa ja edistää Stalinin julkikuvaa. (Demaitre 1966, 268.) Neuvostoliittolaisissa propagandakuviissa offensiivisen realismin valtiokäsitys näkyi sosialistisen realismin kautta. Neuvostoliittolaisessa propagandassa korostetaan kommunistisen yhteiskunnan paremmuutta verrattuna kapitalistisiin yhteiskuntiin, useimmiten kylmän sodan vuoksi Neuvostoliiton propagandakuviissa Yhdysvallat toimi kapitalismin yhteiskunnan esimerkkinä. Offensiivisen realismin mukaan toimijat ovat egoistisia oman edun tavoittelijoita, jotka pyrkivät dominanssiin, eli vallan maksimointiin, kansainvälisessä järjestelmässä.

Tässä kappaleessa tarkastelen propagandakuvia Lotmanin (1989) merkkijaottelun mukaisesti, eli ehdollisten merkkien ja kuvaavien merkkien kautta. (Lotman 1989, 12–13.) Ehdollisia merkkejä ovat kuvassa ne merkit, joilla on erikseen sovittu merkitys, kuten esimerkiksi sirppi ja vasara propagandamateriaaleissa kuvastaa Neuvostoliittoa, kun taas kuvaava merkki voi olla propagandamateriaalissa jokin väri, jolla pyritään kuvaamaan jotain asiaa, kuten esimerkiksi sosialismia tai kommunismia. Pyrin tarkastelemaan denotaation ja konnotaation avulla kuvan luomaa tarkoitusta tai sanomaa.

6.1. Liite 1. Propagandakuva vuodelta 1936. ”Kiitos rakkaalle Stalinille onnellisesta lapsuudesta”

Kuvassa Stalin esitetään iloisen lapsijoukon keskellä hymyilevänä ja valkoiseen pukeutuneena ainoana aikuisena. Kuvan tekstin mukaan lapset kiittävät rakasta Stalinia onnellisesta lapsuudesta. Kuvassa kuvataan Stalin halaamassa lapsia kuuntelevan näköisenä, kun lapset esittelevät piirroksiaan tai lelujaan Stalinille. Kuvan taustalla on havaittavissa rauhallisen näköinen puistomaisema, joka luo kuvaan turvallisen oloisen ilmapiirin. Lapset ovat eri ikäisiä ja kuvattu hyvinvoivan näköisenä. Yksi lapsista esittää piirrosta, jossa näkyy iso rakennus,

jonka tornin huipulla on punainen tähtikuvio. Lapsen piirroksen kautta välittyy mielikuva kommunistisen mahdin kuvaaminen suuren rakennuksen kautta. Kuvan tarkoituksena on luoda sosialistisen realismin mukaisesti mielikuva kommunistisen valtion tuomasta hyvinvoinnista, jossa lapsilla on onnellinen ja turvallinen lapsuus, jonka valtionjohtaja Stalin turvaa.

Tämän propagandakuvan konnotaatio rakentuu Stalinin hahmon kautta, sillä Stalinin kuvaamisella rakennetaan propagandakuvan merkitys. Stalinin kuvan yhdistäminen onnelliseen lapsijoukkoon luo kuvan siitä, että kommunismia ei tule ajatella negatiivisena asiana, vaan pikemminkin hyvinvoinnin luoja. Kuvassa ei Stalinin hahmon vuoksi tarvitse käyttää muita ehdollisia merkkejä, jotta kuvan merkitys avautuisi. Kuvaan ei ole tarvinnut lisätä Neuvostoliittoa kuvaavia ehdollisia merkkejä, sillä pelkkä kuvan henkilöityminen Staliniin avaa kuvan sanoman. Lyhyt teksti, jossa kiitetään Stalinia onnellisesta lapsuudesta, varmistetaan se, että Stalinin tunnistaa kuvasta myös he, jotka eivät olisi neuvostoliittolaisia. Kuvalla pyritään luomaan mielikuvia siitä, että kommunistinen valtionjohtaja on luotettava, lähellä kansalaisia sekä pyrkii rakentamaan hyvinvoivaa yhteiskuntaa. Tällainen propagandamateriaali on puhtaasti tyyliuuntaukseltaan sosialistista realismia, sillä kuvan ainoa tarkoitus on edistää mielikuvia kommunistisesta ideaaliyhteiskunnasta sekä kuvan avulla luodaan Stalinista positiivisia mielikuvia kansalaisille. Sosialistisen realismin mukaisesti kuvassa ei näy mitään negatiivista, vaan kuvan koko asetelma on visuaalisuudeltaan positiivinen.

Kuvassa on offensiivisen realismin näkökulmalta katsottuna ollut tarkoitus kuvata Stalinin kautta valtionjohdon kykyä luoda sodan aikaanakin turvallinen ympäristö lapsille. Offensiivisen realismin mukaan valtiot pyrkivät egoistisina toimijoina maksimoimaan valtaansa rakentaakseen turvallisuutta ja puolustuskykyä anarkkisessa järjestelmässä, jonka vuoksi kuvalla haettu sanoma kommunistisen yhteiskunnan hyvinvoinnista ja turvallisuudesta on valtion egoistisuutta. Neuvostoliitossa valta oli keskitettyä ja kommunismin vastaisuus pyrittiin poistamaan (Timasheff 1952, 17–18), joka offensiivisen realismin mukaan johtuu siitä, että ihminen ja ihmisen kautta valtio pyrkii dominoivaan asemaan, jonka avulla se pystyy rakentamaan hierarkkisen järjestelmän, joka estää mahdolliset konfliktit ja aggressiot (Johnson ym. 2016, 8).

Johnsonin ja Thayerin katsovat, että valtionjohtajat toimivat myös egoistisina valtaa tavoittelevina toimijoina, jotka pyrkivät kasvattamaan omaa asemaansa yhteiskunnassa (Johnson ym. 2016, 7). Kuvalla pyritään edistämään Stalinin diktatuurin hyväksyttävyyttä ja

antaa kommunistisen yhteiskunnan ideaalikuva, joka on offensiivisen realismin näkökulmalta katsottuna esimerkki valtion ja valtionjohtajan egoistisesta pyrkimyksestä maksimoimaan valta-asemaansa. Stalin pyrki maksimoimaan valta-asemansa kaikilla yhteiskunnan osaluueilla ja varmisti kommunistisen järjestyksen avulla valtion sisäisen ja ulkoisen turvallisuuden. Sisäinen turvallisuus kosketti Stalinin aikana enemmänkin vain kommunistista puoluetta puolustavia ja kannattavia, ei niinkään eri mieltä olevia ihmisiä. Stalin pyrki rakentamaan Neuvostoliitosta maailman vahvimman suurvallan (Grigor 1994, 19) ja sitä kautta kääntää bipolaarisen asetelman unipolaariseksi.

6.2. Liite 2. Propagandakuva vuodelta 1960. ”Otetaan Yhdysvallat kiinni rauhallisella kilpailulla! Tuotetaan 20-21 tonnia lihaa!”

Toisessa neuvostoliittolaisessa propagandakuvassa kuvataan maataloutta. Kuvassa on hymyilevä naishenkilö eläinten ympäröimänä, joista suurin osa on tuotantoeläimiä, kuten lemmiä, sikoja ja kanoja. Kuvateksti ”Otetaan Yhdysvallat kiinni rauhallisella kilpailulla! Tuotetaan 20-21 tonnia lihaa!” kuvastaa Neuvostoliiton halua esittää itsensä rauhanomaisena toimijana, mutta kuitenkin kilpailukykyisenä. Kuva on kylmän sodan ajalta, jonka vuoksi kuvassa tarkoitetun kilpailun kohdistaminen Yhdysvaltoja vastaan on aikakausi huomioon ottaen ymmärrettävää. Kuvassa eläimiä on huomattava määrä naisen ympärillä, jolla on sosialistisen realismin mukaisesti haluttu kuvastaa kommunistisen yhteiskunnan kykyä tuottaa hyvinvointia. Kuvan denonaatio rakentuu kuvatekstin ja eläinten kautta, mutta konnanaatio koostuu kuvan julkaisun ajankohta huomioiden vallitsevan maailmanpoliittisen tilanteen kautta. Kuvan kuvaavina merkkeinä toimivat eläimet, joilla vahvistetaan kuvan antamaa merkitystä siitä, että Neuvostoliitto olisi kykenevä tuottamaan enemmän lihaa kuin Yhdysvallat ja olisi näin ollen vahvempi valtio. Kuten edellisessä propagandakuvassakin, kuvan ihminen on kuvattu hyvinvoivana ja onnellisen näköisenä, jolla on pyritty edistämään positiivista kuvaa yhteiskunnasta. Kuvassa kuvatut eläimet ovat myös isokokoisia ja niitä on paljon, jolla on voitu pyrkiä kuvaamaan sitä, että tämä ”kilpailu” lihantuotannossa olisi helposti voitettavissa.

Offensiivisen realismin kautta tarkasteltuna kuvan avulla Neuvostoliitto pyrki edistämään ryhmäidentiteettiä kohottamaan ryhmähenkeä. Offensiivisen realismin mukaisesti ihmiset rakentavat identiteettinsä ryhmän kautta, joten tämän kautta tarkasteltuna kuvan ryhmähengen nostatus voidaan katsoa liittyvän ryhmäidentiteetin vahvistamiseen ja ryhmän arvojen ja intressien edistämiseen. Offensiivisen realismin mukaan ihmiset rakentavat identiteettinsä ryhmän kautta ja haluavat pyrkivät edistämään edustamansa sosiaalisen ryhmän arvoja sekä

intressejä toimillaan (Johnson ym. 2016, 10), jotka tässä tapauksessa ovat neuvostoliittolaisen kommunismin arvot ja intressit. Offensiivisen realismin mukaisesti valtiot eivät luota toisiin toimijoihin ja pelkäävät toisia toimijoita, joka näkyi Neuvostoliitossa etenkin kylmän sodan aikana epäluulona Yhdysvaltoja ja kapitalismia kohtaan. Kommunismi näkee kapitalismin uhkana, joka selittää Neuvostoliiton epäluulon muita toimijoita kohtaan, mutta etenkin kylmän sodan aikana Neuvostoliitto myös pyrki kasvattamaan valtaansa keinoilla millä hyvänsä, jonka vuoksi rauhanomainen kilpailu ja oman tuotantokyvyn kuvaaminen on ollut yksi keino vahvistaa omaa valta-asemaansa tai ainakin pyrkiä kuvaamaan itseään vahvempana toimijana. Neuvostoliiton epävarmuus kuitenkin näkyy kuvassa myös sen takia, että tällainen kilpailu lihantuotannossa on koettu tarpeelliseksi kuvata.

Egoismi ja valtahakuisuus näkyy puolestaan kuvan kilpailuasetelman kautta, sillä sen avulla pyritään voittamaan ”kilpailu” Yhdysvaltoja vastaan. Kuvan kautta rakentuva valtion egoismi pyrkii korostamaan neuvostoliittolaisen yhteiskunnan kykyä tuottaa hyvinvointia ja kuinka Neuvostoliitto olisi kykenevä olemaan parempi kuin Yhdysvallat. Kuvalla on pyritty kuvaamaan Neuvostoliiton tuotannon tehokkuutta ja mahdollisuuksia kuvassa olevien suurikokoisten eläimien kautta. Egoismi on havaittavissa kuvasta myös sen kuvatekstin kautta, jossa kannustetaan voittamaan rauhanomainen kilpailu Yhdysvaltoja vastaan.

6.3. Liite 3. Propagandakuva vuodelta 1948. ”Kapitalismin alla... Sosialismin alla!”

Kolmannessa neuvostoliittolaisessa propagandassa ”kapitalismin alla... sosialismin alla!” (Valeria, 46) kuvataan mustavalkealla kuvalla edellisen kuvan tavoin Yhdysvaltoja ja oikealla punaisen sävyisellä kuvalla Neuvostoliittoa. Ehdollisia merkkejä tässä propagandakuvassa ovat Neuvostoliittoa edustava symboli vasarasta ja sirpistä, sekä vapaudenpatsas, joiden avulla rakennetaan katsojalle mielikuva siitä, että kuvassa esitetään nämä kaksi valtiota vastakkain. Kuvaavia merkkejä kuvassa on punainen väri, jolla on pyritty kuvaamaan Neuvostoliiton kommunismia ja toisena kuvaavana merkkinä on sidottu apea tummaihoisen poika, jolla on verta vuotava haava päässään. Sidottu apea poika kuvastaa neuvostoliittolaista näkemystä ihmisoikeuksien ja vapauden puuttumisesta Yhdysvalloissa. Punaisen värin ja Neuvostoliiton symbolin alla kulkee joukko hyvinvoivia, siististi pukeutuneita ja iloisia ihmisiä. Kuvan konnotaatio rakentuu Neuvostoliittoa ja Yhdysvaltoja kuvaavien symbolien avulla, joilla aikakausi huomioon ottaen voidaan yhdistää nämä kaksi asetelmaa kuvastamaan kapitalismia ja sosialismia tai kommunismia. Kuvan merkitys rakentuu siis vahvasti assosiaatioon näistä kahdesta valtiosta ja niiden vastakkainasettelusta toisen maailmansodan jälkeen alkaneen kylmän sodan aikakautena.

Tämän propagandakuvan tarkoituksena on ollut edellisen propagandakuvan tavoin edistää katsojien mielikuvaa kommunistisesta yhteiskunnasta ja sen paremmuudesta verrattuna Yhdysvaltoihin. Neuvostoliittolainen yhteiskunta rakentui Leninin ja sittemmin Stalinin vallan ympärille, joka kattoi yhteiskunnan kaikki osa-alueet. Kuvassa näkyvä ihmisjoukko kävelee Neuvostoliiton symbolin alla, joka voidaan tulkita tarkoittavan sitä, että kun yhteiskunta toimii kollektiivisesti valtion johtamana, kansalaiset voivat hyvin. Yhdysvallat on kuvattu tiettyjä ihmisryhmiä alistavana toimijana, joka johtuu valtion kyvyttömyydestä luoda turvallisuutta ihmisilleen. Kun taas Neuvostoliitto on kuvattu valtiona, jonka ryhmädynamiikka on rakentunut kommunistisen ideologian ja identiteetin kautta ja tästä syystä Neuvostoliitto olisi parempi kuin Yhdysvallat.

Offensiivisen realismin näkökulmasta tarkasteltuna kuva pyrkiikin luomaan katsojalleen mielikuvan siitä, että hierarkkisesti järjestetty yhteiskunta luo turvallisuutta ja hyvinvointia. Offensiivisen realismin mukaan valtioiden ja yksilöiden vallan ja oman edun tavoittelu johtuu resurssien puutteesta aiheutuvasta kilpailusta ja muun muassa ryhmädynamiikasta. Kuvassa Yhdysvallat on kuvattu egoistisena toimijana, joka itsekkäänä oman edun tavoittelijana on tiettyjä ihmisryhmiä alistava toimija, joka on kyvytön luomaan kaikille kansalaisille turvallisuutta. Neuvostoliitto puolestaan kuvataan valtiona, jonka ryhmädynamiikka on rakentunut kommunistisen ideologian ja identiteetin kautta, jonka vuoksi Neuvostoliitto pystyy tarjoamaan kansalaisilleen turvallisen yhteiskunnan. Kuvalla pyritään siis edistämään offensiivisen realismin mukaisesti ryhmäidentiteetin rakentumista ja sitä kautta turvallisen yhteiskunnan vahvistumista. Neuvostoliitossa pyrittiin poistamaan kommunismin vastaisuus ja lisäämään kommunistista yhteishenkeä, jonka vuoksi kuvalla rakennettu vastakkain asettelu kapitalismin kanssa kuvastaa Neuvostoliiton egoistista tavoitetta kommunistisen yhteiskunnan kannatuksen vahvistamisesta.

7. POHJOISKOREALAINEN PROPAGANDA

Pohjois-Koreassa propagandakuvien tuottaminen on ollut vilkasta myös 2000-luvulla. Propagandamateriaalin tarkoituksena on edistää pohjoiskorealaista kommunistista ideologiaa, joka on juchesta pohjautunut kimilsungismi. Kimilsungismissa kapitalismi ja imperialismi nähdään uhkana, jota vastaan tulee taistella. Tämän kapitalismin ja imperialismien aiheuttaman uhan vuoksi kimilsungismin mukaan työväenluokkaa koskeva diktatuuri tulee pitää voimassa. Kimilsungismi kommunismin tapaan koee valtion olevan keskeisessä asemassa

yhteiskunnan järjestyksessä. (Cheong 2000, 140, 141.) Pohjoiskorealaisen propagandan tavoitteena on edistää kimilsungismin ideologiaa ja vahvistaa mielipiteitä valtionjohtajan täydellisyydestä.

7.1. Liite 4. Kim Il Sung and Kim Jong Il Pyonangissa, propagandakuva vuodelta 2010

Propagandakuva on julkaistu vuonna 2010, vaikka kuvan tyyli on huomattavasti vanhemman oloinen. Kuvan konnotaatio rakentuu Kim Il Sungin ja Kim Jong Ilin hahmojen kautta, sillä heidän kauttansa kuvan tarkoitus on ymmärrettävissä. Kim Il Sung ja Kim Jong Il kuvataan ihmisjoukon keskellä, jossa on mukana paljon lapsia sekä taaempina aikuisia. Kuvan taustalla näkyy myös, kuinka lisää ihmisiä on juoksemassa tervehtimään Kim Il Sungia ja Kim Jong Iia. Kuvan kuvaavina merkkeinä toimii kuvan ihmiset sekä kuvan ympäristö. Ihmiset kuvastavat hyvinvointia ja onnellisuutta, kun taas ihmisten ympärillä näkyy suurkaupunki tai jokin palatsimainen rakennus ja ihmiset ovat asettautuneet modernin kulkuneuvon kyytiin. Ihmisten kuvaamisella Pohjois-Korean diktaattoreiden ympärillä pyritään luomaan kuva siitä, että Pohjois-Korean johtajat ovat tuottaneet ihmisille onnellisuutta ja ihmiset arvostavat heitä. Nämä johtajat kuvataan ihmisläheisinä ja helposti lähestyttävänä kansanmiehinä, jotka pitävät myös lapsista huolen. Kuvan ilmapiiri on rakennettu kukkien ja pehmeiden sävyjen kautta seesteiseksi sekä kulkuneuvon ja rakennusten kautta moderniksi, joka pyrkii luomaan Pohjois-Koreasta kuvan hyvinvoivana ja modernina yhteiskuntana. Kuva on vuodelta 2010, joten siihen nähden lasten vaatetus antaa länsimaalaisesta näkökulmasta katsottuna vanhanaikaisen vaikutelman.

Kimilsungismi on lähes uskonnollisessa asemassa Pohjois-Koreassa, jossa Kim Il Sungia palvotaan kuin jumalaa (Widjaja ym. 2021, 4). Pohjois-Korean propagandan pyrkimyksenä on edistää juchelaista ja kimilsungismin ideologiaa, jonka tarkoituksena on saavuttaa kansan itsenäisyys ja maailman juchelainen vallankumous. Kuvassa näkyy kimilsungismille ominainen näkökulma siitä, että valtiolla on yksi korkein auktoriteetti, johtaja, jonka vallan alle kansan odotetaan alistuvan vapaaehtoisesti. Kuvassa Kim Il Sung istuu, kun Kim il Jong seisoo hänen vierellään, joka myös omalta osaltaan kuvastaa tätä yhden ylimmän auktoriteetin asetelmaa, joka vallitsee Pohjois-Korealaisessa yhteiskunnassa.

Pohjois-Korea näyttäytyy kuvassa egoistisena ja valtahakuisena toimijana, jolla yhteiskunta rakentuu vahvasti tiiviin yhteisen ideologian ympärille. Offensiivisen realismin kautta tarkasteltuna valtionjohtajan valtahakuisuus näkyy vahvasti kuvassa, kun valtionjohtaja kuvataan lasten keskuudessa ja kaikkien ihmisten katseet ovat suunnattu valtionjohtajaan päin. Valtionjohtaja kuvataan huomion keskipisteenä ja kaikkien arvostamana, joka antaa kuvan

siitä, että egoistinen valtionjohtaja on paremmassa asemassa kuin muut. Offensiiviselle realismille ominainen ryhmäidentiteetti näkyy kuvassa ihmisten kerääntymisenä yhteen valtionjohtajan ympärille ja paikalle näkyy juoksevan lisää ihmisiä. Kuvalla pyritään luomaan positiivisia mielikuvia Pohjois-Koreasta ja mahdollisesti jopa rikkomaan muiden valtioiden mielikuvia takapajuisesta Pohjois-Koreasta. Kuvan ympäristö koostuu koristeellisista rakennuksista ja jonkinlaisesta ”modernista” kulkuneuvosta, jolla pyritään luomaan katsojalle mielikuva edistyneestä yhteiskunnasta, joka omalta osaltaan voidaan katsoa pyrkimykseksi edistää oman valtion etua ja pyrkimyksenä vaikuttamaan omaan valta-asemaansa.

7.2. Liite 5. Propagandakuva vuodelta 2003. “Armoton rangaistus yhdysvaltalaiselle imperialismille”

Liitteessä 5. propagandamateriaalin denotaatio rakentuu iskulauseen kautta, jossa yhdysvaltalaiselle imperialismille uhataan antaa armoton rangaistus. Kuvan merkitys ei jää tulkinnanvaraiseksi iskulauseen vuoksi, sillä iskulauseella uhataan hyökätä Yhdysvaltoihin. Kuvassa on havaittavissa useita ehdollisia merkkejä, kuten esimerkiksi kuvassa esiintyvän sotilaan kypärässä näkyvä punainen tähti ja kauluksessa olevat värit, jolla viitataan Pohjois-Koreaan. Kuvassa Yhdysvaltoja kuvataan ehdollisilla merkeillä, joita ovat Yhdysvaltojen lippu sekä Capitol -rakennus. Kuvassa Yhdysvaltojen lippu kuvataan riekaleisena ja sen takana Capitolin rakennus näyttäisi romahtavan.

Kuvaavia merkkejä kuvassa ovat ohjukset, joita sotilas pitää käsissään sekä Capitolin päällä oleva tähtäinkuvio. Näiden kuvaavien merkkien avulla rakennetaan propagandakuvan viittaus ohjusiskuun, jonka kohteena on Yhdysvaltojen poliittisestikin merkittävä rakennus. Ohjusiskuun viittaamista vahvistetaan keltaisilla ja oransseilla sävyillä, jotka näkyvät Capitolin takana, jolla pyritään luomaan mielikuvaa räjähdyksestä. Kuvassa sotilas on nuori mies, joka kuvataan ilmeen ja asennon avulla motivoituneena, jolla pyritään luomaan mielikuvaa vahvasta ja voimakastahtoisesta Pohjois-Koreasta, joka pystyy halutessaan hyökkäämään Yhdysvaltoja vastaan ilman, että Yhdysvallat ehtivät iskeä takaisin. Kuvassa ei näy yhtäkään yhdysvaltalaista sotilasta, joka voidaan tulkita niin, että hyökkäys tapahtuisi yllättäen ja tuhovoimaisena. Kuvan tekstissä sanotaan Pohjois-Korean rankaisevan Yhdysvaltoja imperialismista, jolla viitataan julkaisuvuosi huomioon ottaen todennäköisesti Yhdysvaltojen aloittamaan sotaan Afganistanin kanssa. V.I. Lenin katsoi imperialismin olevan kapitalismin jatke, jonka vuoksi imperialismi oli myös pyrittävä poistamaan kommunismin tieltä (Lenin 1916, 256). Tämän vuoksi myös Pohjois-Koreassa imperialismi koetaan uhkana, jota vastaa tulisi sotia. Pohjois-Korealaisen kimilsungismin mukaan diktatuuri ja valtio tulee

pitää vallan keskiössä, kun kapitalismia ja imperialismia on maailmassa (Cheong 2000, 140). Propagandakuvalla sotilaasta hyökkäämässä Yhdysvaltoihin imperialismiin varjolla, kuvaa kimilsungismin ideologian periaatteita ja pyritään nostamaan mielikuvaa Pohjois-Koreasta voimakkaana iskukykyisenä valtiona.

Pohjois-Korean egoismi ja dominanssihakuisuus näkyy vahvasti kuvassa, sillä siinä uhataan hyökätä Yhdysvaltoja vastaan imperialismiin poistamiseksi. Vallan maksimointihakuisuus näkyy kuvassa pohjoiskorealaisen sotilaan kautta, joka pitää käsissään ohjuksia ja tähtäinkuva on suunnattu Yhdysvaltojen Capitoliin. Kuvalla halutaan luoda mielikuva siitä, että Pohjois-Korea on kykenevä aloittamaan hyökkäyksen ja valmis taistelemaan imperialismia vastaan, joka kuuluu heidän ideologiansa maailman vallankumous -ajatukseen. Tämän maailman vallankumous -ajatuksen myötä ja uhkaus sodan aloittamisesta imperialismia vastaan kuvastaa hyvin Pohjois-Korean egoistista käyttäytymistä, sillä he haluaisivat saada koko maailman muuttumaan juchen tai kommunismin alle ja ovat valmiita käyttämään myös voimaa sen saavuttamiseksi. Valtahakuisuus näkyy kuvassa uhkauksen kautta, sillä Pohjois-Korea pyrkii kuvan avulla viestimään sitä, että he voisivat halutessaan tuhota Yhdysvallat, ilman että Yhdysvallat pystyisivät puolustautumaan. Kuvassa ei näy yhtäkään yhdysvaltalaista sotilasta, joka viittaa siihen, että hyökkäys tapahtuisi yllättäen ja tätä myötä Pohjois-Korea saavuttaisi valta-aseman Yhdysvaltoihin nähden. Offensiivisen realismin näkemys ryhmäidentiteetistä ja oman ryhmän arvojen edistämisestä näkyy kuvassa sen ideologisuuden kautta, jossa pyritään imperialismia poistamaan maailmasta, sillä imperialismi on pohjoiskorealaisen ideologian arvojen ja pyrkimysten vastainen.

Kuvassa esitetään ohjusiskua Yhdysvaltoihin, joka voidaan tulkita siten, että Pohjois-Korea kokee olevansa niin voimakas, että sillä on kykyä hyökätä myös suurvaltaa vastaan saavuttaakseen omalle valtiolle turvallisuutta imperialismia vastaan. Hyökkäyskyvyn kuvaaminen voidaan tulkita myös siten, että myös valtion puolustuskyky olisi samalla tasolla, sillä miksi muutoin hyökkäyksen kohteena olisi suurvalta. Pohjois-Korea näyttäytyy kuvassa egoistisena, ja osittain jopa pelokkaana toimijana, sillä hyökkäyksen syynä on imperialismi, joka katsotaan olevan uhka kimilsungismia kohtaan.

7.3. Liite 6. Propagandakuva vuodelta 2005.

Liitteessä 6. on kuvattu viisi ihmistä, kolme miestä, yksi nainen ja yksi lapsi. Kuvassa keskellä oleva mies pitää kirjaa ilmassa ja hymyilee leveästi, kun hänen vieressään oleva mies pitää ilmassa Pohjois-Korean lippua. Kolmas mies on Pohjois-Korean armeijan sotilas. Naisella on käsissään viljaa ja lapsella kukkakimppu. Henkilöt ovat pukeutuneet siististi, nainen ja

tyttölapsi ovat pukeutuneet mahdollisesti kansallispukuun, kun miehillä on kauluspaidat ja toisella paidassa kiinni kunniamerkkejä. Kuvan henkilöt hymyilevät kaikki ja heidän katseensa on suunnattuna ylöspäin. Heidän taustallaan on mitä ilmeisimmin sotilasparaati menossa, sillä taustalla näkyy juhlallisia värejä ja ihmisiä riveissä pitämässä jonkinlaista viuhkaa päänsä yläpuolella. Taustalla näkyy Pohjois-Korean symbolit. Kuvan värimaailmalla rakennetaan rauhallinen ja iloinen ilmapiiri, joilla katsoja ymmärtää kuvassa olevan jokin valtion juhlatilaisuus. Takana näkyy muutama korealainen teksti, mutta niihin teksteihin ei löytynyt käännöstä, joten kuvan tekstejä ei huomioida tässä analyysissä.

Kuvassa näkyvä kirja, jota mies pitää ilmassa, on kuvan yksi kuvaava merkki, jolla pyritään viestimään kuvan merkitystä. Kirja on todennäköisesti juchea tai Kim Il Sungin teksteistä koostuva teos, joita pidetään Pohjois-Koreassa kuin lakikirjana tai Raamattuna. Kirjan korottamisena ylös, halutaan korostaa valtion ideologian merkitystä ja kuinka sen kuuluu olla kaiken yläpuolella sekä ihmisten mukana. Toisena kuvaavana merkinä on naisen kädessä oleva viljanippu ja tytön kädessä oleva kukkakimppu, joiden voidaan katsoa kuvastavan yhteiskunnan hyvinvointia. Kuvaavana merkinä toimii myös taustalla näkyvä juhla- / sotilasparaati, jolla halutaan luoda mielikuvaa pohjoiskorealaisen valtion merkitystä ja sen mahtia sekä vaikutusta ihmisten elämässä. Kuvan ihmiset kuvataan iloisina osallistumassa juhlatilaisuuteen, joka kuvastaa sitä, että kunnan kansalainen osallistuu valtion toimintaan ja kunnioittaa valtiota. Valtion kunnioittamisen merkitys muodostuu ehdollisen merkin, Pohjois-Korean lipun, kautta, jolla korostetaan kansalaisten isänmaallisuutta. Kuvassa taustalla näkyvä Pohjois-Korean symboli ja teollisuutta kuvaava piirros tähden alla toimii ehdollisena merkinä, jonka avulla olisi ilman Pohjois-Korean lippuakin voinut ymmärtää kuvan asetelman olevan Pohjois-Koreassa.

Kuvalla halutaan korostaa valtion merkitystä ja luoda katsojalleen kuva mahtipontisesta, hyvinvoivasta, onnellisesta Pohjois-Koreasta ja sen kansalaisista. Kansalaiset kuvataan aktiivisina ja ahkerina yhteiskunnan jäseninä, jotka kunnioittavat valtiota. Kuvalla tuodaan myös esille se, että valtion tulee olla keskiössä, joka on kimilsungismin ideologiassa yksi keskeinen näkemys. Kuvan tarkoituksena on kiillottaa mielikuvia Pohjois-Koreasta ja kuvata Pohjois-Korea perinteitä kunnioittavana maana. Kimilsungismissa katsotaan myös, että kansalaiset alistuvat vapaaehtoisesti valtionjohtajalle (Cheong 2000, 146), joka kuvataan tässä propagandamateriaalissa ihmisten kautta, sillä kuvan ihmiset pitävät Kim Il Sungin teosta käsissään ja ovat iloisena osallistumassa valtion järjestämään tapahtumaan.

Tarkastellessa liitettä 6., on selvästi havaittavissa kuvan tarkoitus korostaa valtion ryhmäidentiteettiä ja sen merkitystä yhteiskunnalle. Kuvassa näkyy pohjoiskorealaiset arvot, joita on valtion ja valtionjohtajan arvostaminen sekä sen vallalle alistuminen. Pohjois-Korean egoistisuus ja vallantavoittelu näkyy kuvassa siinä esitetyn juhlaparaatin kautta, jossa kansalaiset ovat selvästi johonkin valtiolliseen juhlatilaisuuteen kokoontuneet juhlistamaan omaa valtiotaan. Pohjois-Korealle ominaista on etenkin sotilasmahdin esittely, joka on sinänsä yksi vallan maksimoinnin keino, sillä sotilaallisen voiman esittelyllä pyritään saamaan muissa toimijoissa aikaiseksi arvostusta ja pelkoa. Offensiivisen realismin mukaan (Johnson ym. 2016, 4) toimijat pyrkivät kasvattamaan valtaansa taatakseen turvallisuuden ja se pyritään takaamaan lisäämällä sotilaallista voimaa, jotta puolustuskyky kasvaisi. Sotilaallisen voiman esittely on valtiolta niin valtahakuista kuin osittain myös offensiivisen realismin mukaan pelokasta toimintaa, sillä valtioiden epäluottamus muita toimijoita kohtaan aiheuttaa sen, että valtiot pyrkivät maksimoimaan omia etujaan ja valtaansa.

8. AINEISTON VERTAILU

Pohjois-Korean propagandamateriaali on huomattavasti uudempaa kuin Neuvostoliiton, mutta silti pohjoiskorealainen propaganda toistaa samanlaista kaavaa niin tyyli- ja muotoilukseltaan kuin sen hakeman merkityksen puolesta. Molempien valtioiden propagandamateriaalit keskittyvät korostamaan oman valtiomuotonsa ja ideologiansa paremmuutta sekä sen kykyä luoda turvallisuutta anarkkisessa kansainvälisessä järjestelmässä. Pohjois-Korean materiaaleissa on havaittavissa sosialistisen realismin piirteitä, mutta kuitenkin niissä on neuvostoliittolaisiin propagandakuviin verrattuna enemmän kimilsungismille ominaisia piirteitä, kuin kommunismille. Neuvostoliiton propagandassa korostetaan yhteiskuntaa ja hyvinvoivia kansalaisia, kun taas pohjoiskorealaisessa propagandassa pyritään vahvistamaan kuvaa valtionjohtajasta ja valtiomuodosta. Pohjoiskorealaisessa propagandassa kimilsungismi näkyy myös kuvien kuvaukset sotilaallisuudesta ja isänmaallisuudesta. Kimilsungismin mukaan kapitalismin uhka tulee pyrkiä poistamaan ja niin kauan diktatuuri on ainoa tapa johtaa valtiota, kun maailmassa on kapitalistisia valtioita (Cheong 2000, 140–141). Tämä kimilsungismiin liittyvä vallankumouksellinen ajatus näkyy propagandakuvissa niin sotatoimien kuin valtiollisten juhlien kuvaamisen kautta (liitteet 5. ja 6.).

Vertailun kohteena olevien valtioiden välisissä ideologioissa on eroavaisuuksia, kuten neuvostoliittolainen kommunismi korostaa valtiota ja vallan keskittämistä, kun Pohjois-Korea

korostaa diktatuurin merkitystä ja sen pysyvyyttä niin kauan kun kapitalismia ja imperialismia on olemassa (Cheong 2000, 141). Molempien valtioiden egoistisuus välittyi heidän propagandamateriaaleistaan, sillä Neuvostoliitto pyrki propagandallaan vaikuttamaan ihmisten mielikuviin kommunistisesta yhteiskunnasta ja korostaa kapitalismin negatiivisuutta, kun taas Pohjois-Korea pyrkii propagandamateriaaleillaan edistämään omia ideologisia arvojaan, kuten valtionjohtajan aseman tai hyvän kansalaisen merkitystä yhteiskunnalle.

Neuvostoliiton propagandamateriaalit ovat peräisin toisen maailmansodan ajalta sekä kylmän sodan ajalta, joten luonnollisesti Yhdysvallat on kuvattu vihollisena materiaaleissa. Pohjois-Korean materiaalit ovat 2000-luvulta, mutta myös siinä materiaalissa on Yhdysvallat asetettu vihollisen asemaan. Neuvostoliiton propagandassa kuitenkin pyrittiin kuvaamaan Yhdysvallat epäluotettavana ja aggressiivisena toimijana, kun taas Neuvostoliitto näyttäytyi turvallisena ja lämminhenkisenä yhteiskuntana. Neuvostoliitto kuvaakin itsensä vahvana ja rauhanomaisena toimijana myös niin sanotusti kilpaillessaan vihollistaan vastaan. Tältä osin Pohjois-Korean propagandamateriaali eroaa Neuvostoliiton propagandasta, sillä Pohjois-Korea kuvaa itsensä aggressiivisena ja arvaamattomana toimijana, joka on valmis tekemään hyökkäyksen toista toimijaa kohtaan saavuttaakseen omat egoistiset tavoitteensa. Itsensä kuvaaminen aggressiivisena toimijana voi olla keino vallan tavoittelemisessa ja pyrkimyksenä aiheuttaa muissa toimijoissa epäluuloa ja pelkoa. Itsensä kuvaaminen hyökkäävänä toimijana kertoo toimijan vallan maksimointihalusta. Neuvostoliiton tapa kuvata itsensä parempana pyrkii rakentamaan positiivista mielikuvaa Neuvostoliitosta, jotta muut toimijat kokisivat Neuvostoliiton luotettavana ja enemmän puolustuskannalla olevana toimijana, kun heitä vastassa kuvataan olevan epäluotettava kapitalistinen järjestelmä, kuten esimerkiksi Yhdysvallat.

Molemmilla valtioilla propagandamateriaaleissa näkyy ryhmäidentiteetin, sen arvojen sekä tavoitteiden korostaminen. Molempien valtioiden propagandakuvissa oma valtio näyttäytyy turvallisena, vakaana ja vauraana, jossa kansalaisten hyvinvoinnista pidetään huolta. Pohjois-Korean propaganda eroaa neuvostoliittolaisesta siinä, että Pohjois-Korea pyrkii materiaaleillaan luomaan itsestään vauraan ja edistyneen kuvan, sillä kuvien taustoilla näkyy muun muassa loisteliaita korkeita rakennuksia, kun taas neuvostoliittolaisessa propagandassa on tyydytty luomaan rauhallinen ja ihmisläheinen mielikuva.

Offensiivisen realismin näkökulmasta propagandamateriaaleissa näkyy molempien valtioiden osalta vahvasti valtioiden egoistisuus, sillä kuvilla on pyritty edistämään omia ideologisia tavoitteitaan tai pyritty parantamaan mielikuvaa omasta yhteiskunnasta sekä sitä kautta pyritty

lisäämään hyväksyttävyyttä muun muassa valtionjohdon valta-asemalle. Propagandamateriaaleissa näkyy myös offensiivisen realismin mukainen vallan maksimointiin pyrkiminen, sillä molemmat valtiot kuvaavat materiaaleissaan itsensä vahvempana, kestävämpänä ja parempana yhteiskuntana muihin verrattuna, jonka avulla on pyritty korostamaan valtion ideologian mukaista vallan keskittämisen merkitystä. Neuvostoliittolaisilla kuvilla pyritään puolestaan vahvistamaan mielikuvaa siitä, että esimerkiksi neuvostoliittolainen kommunismi on ainoa oikea tapa luoda valtiolle turvallisuutta ja vakautta, joka tarkoittaa vallan keskittämistä egoistisesti yhdelle puolueelle tai Stalinin aikakaudella yhdelle henkilölle.

Offensiivisen realismin mukaan valtiot toimivat egoistisesti ja pyrkivät maksimoimaan valtansa luodakseen valtiolle turvallisuutta (Johnson ym. 2016, 3), joka puolestaan rakentuu Johnsonin ja Thayerin mukaan valtion sisäisen ryhmäidentiteetin kautta. Ryhmät pyrkivät kilpailutilanteessa saavuttamaan itselleen resursseja, jotka jakautuvat dominoivan yksilön priorisoinnin kautta. (Mt., 8). Tämä ryhmäidentiteetin ja ryhmän dominoivan yksilön korostaminen näkyy molempien valtioiden propagandakuvissa voimakkaasti, sillä Neuvostoliiton propagandakuvissa korostetaan kommunismin ja valtionjohtajan merkitystä hyvinvoinnin rakentajana ja esimerkiksi liitteessä 3. Neuvostoliiton symbolin alla kulkee joukko ihmisiä, kun taas Yhdysvaltoja kuvaavassa kuvassa ihminen on yksin ja sidottuna. Kuva luo siis vaikutelman siitä, että kommunismin kautta rakentuu yhteiskunnan turvallisuus ja hyvinvointi, joka sopii offensiivisen realismin näkökulmaan ryhmästä turvallisuuden rakentajana.

Neuvostoliiton ja Pohjois-Korean kohdalla turvallisuus ja selviytyminen eivät välttämättä ole ainoita syitä valtion egoistiselle ja valtahakuiselle toiminnalle. Pohjois-Korean ja Neuvostoliiton kohdalla voidaan katsoa, että molemmat pyrkivät maksimoimaan valtaansa, mutta eivät välttämättä kansalaisten tai oman yhteiskunnan eduksi, vaan pikemminkin valtionjohtajan aseman parantamiseksi. Pohjois-Korean ja Neuvostoliiton valtionjohtajien egoistinen toiminta kansainvälisessä järjestelmässä johtuu heidän omien intressiensä edistämisestä ja pyrkimyksestä päästä mahdollisimman korkeaan valta-asemaan kansainvälisessä järjestelmässä. Kuten Johnson ja Thayer argumentoivat, ihmisluonnolle on luontaista pyrkimys korostaa omaa asemaansa ja pyrkiä olemaan parempi kuin muut (Johnson ym. 2016, 12), jolla pystytään selittämään etenkin totalitaaristen valtionjohtajien käyttäytymistä. Neuvostoliiton ja Pohjois-Korean pyrkimyksenä ei välttämättä ole ollut edistää oman valtion hyvinvointia, vaan olla muiden toimijoiden silmissä uhkaava ja vahva

johtaja. Propagandamateriaaleissa tämä näkyy valtionjohtajien korostamisessa, eikä niinkään kansalaisten korostamisessa. Propagandamateriaalit ovat molemmilla valtioilla keskittyneet valtionjohtajien intressien edistämiseen, ei niinkään kansalaisten intressien edistämiseen.

Pohjois-Korean propagandamateriaali eroaa Neuvostoliiton propagandasta myös siten, että Pohjois-Korean materiaalit eivät ole sidottuja julkaisuajankohdan mukaiseen aikakauteen, toisin kuin neuvostoliittolainen propagandamateriaali. Pohjoiskorean materiaaleissa ei esimerkiksi ole havaittavissa ajankohtaisia yhteiskunnallisia tai maailmanpoliittisia tapahtumia, kun taas Neuvostoliiton propagandakuvat ovat sidottuja esimerkiksi kylmän sodan aikakauteen kuvaamalla kilpailuasetelmaa suurvaltojen välillä (liite 2.).

9. JOHTOPÄÄTÖKSET

9.1. Analyysin tulokset

Tässä tutkielmassa tarkasteltiin, millaisia eroavaisuuksia ja yhtäläisyyksiä 2000-luvun pohjoiskorealaisella propagandalla ja neuvostoliittolaisella propagandalla on. Tutkielman analyysissa teoreettisena näkökulmana käytettiin neorealismiin pohjautuvaa kansainvälisen politiikan teoriaa, offensiivista realismia. Tutkielman olettamuksena oli, että molempien valtioiden propagandamateriaaleissa näkyy valtioiden egoistisuus ja valtahakuisuus ideologioiden kuvaamisen kautta. Propagandamateriaaleista pystyttiin havaitsemaan yhtäläisyyksiä ja eroavaisuuksia, kun aineistoa tulkittiin Lotmanin (1989) merkkijärjestelmän avulla ja aineistoa tarkasteltiin offensiivisen realismin valtio- ja valtakäsityksen mukaan. Offensiivinen realismi näkee valtiot ryhmäidentiteetin kautta rakentuvina, egoistisina ja vallan maksimointiin pyrkivinä toimijoina, jotka pyrkivät rakentamaan turvallisuutta omalle valtiolleen. Offensiivisen realismin mukaan valtiot eivät luota muihin toimijoihin, joka aiheuttaa sen, että valtiot pyrkivät kasvattamaan omaa valta-asemaansa anarkkisessa kansainvälisessä järjestelmässä.

Huolimatta siitä, että propagandamateriaalit ovat eri aikakausilta ja valtioiden ideologioissa on keskenään pieniä eroavaisuuksia, materiaalit ovat silti keskenään samankaltaisia. Pohjois-Korean materiaaleissa on havaittavissa neuvostoliittolaisen propagandan tavoin sosialistisen realismin piirteitä, mutta kuitenkin niissä on neuvostoliittolaisiin propagandakuviin verrattuna enemmän kimilsungismille ominaisia piirteitä, kuin kommunismille. Neuvostoliiton propagandassa korostetaan yhteiskuntaa ja hyvinvoivia kansalaisia, kun taas pohjoiskorealaisessa propagandassa pyritään vahvistamaan kuvaa valtionjohtajasta ja

valtiomuodosta. Pohjoiskorealaisessa propagandassa kimilsungismi näkyy myös kuvien sotilaallisuuden ja isänmaallisuuden kuvaamisen kautta.

Molemmissa materiaaleissa offensiivinen realismi näkyy valtioiden egoistisena toimijuutena, jotka pyrkivät oman edun tavoittelun kautta maksimoimaan omaa valta-asemaansa. Offensiivisen realismin mukainen egoistisuus ja vallan maksimointi näkyy molempien valtioiden valtionjohtajien aseman korostamisessa ja yksinvaltiutena. Sen sijaan, että propagandamateriaaleissa näkyisi suoraan valtion egoistisuus, niin kuvissa näkyy enemmänkin valtionjohtajan egoistisuus ja valtahakuisuus. Offensiivisen realismin mukaan valtiot pyrkivät egoismin, vallan maksimointiin pyrkimisen ja ryhmäidentiteetin kautta rakentamaan turvallisuutta ja selviytymiskykyä anarkkisessa kansainvälisessä järjestelmässä, mutta turvallisuus ja selviytyminen eivät välttämättä ole ainoita syitä valtioiden egoistiselle ja valtahakuiselle toiminnalle. Pohjois-Korean ja Neuvostoliiton kohdalla voidaan katsoa, että molemmat pyrkivät maksimoimaan valtaansa, mutta eivät välttämättä kansalaisten tai oman yhteiskunnan eduksi, vaan pikemminkin valtionjohtajan aseman parantamiseksi. Neuvostoliiton ja Pohjois-Korean valtionjohtajien pyrkimyksenä ei välttämättä ole ollut yhteiskunnan hyvinvoinnin luominen, vaan tavoitteena on voinut olla muiden toimijoiden silmissä vahva valtionjohtaja. Tämä näkyy propagandakuvissa siinä, että kuvissa korostetaan valtionjohtajaa, eikä kansalaisia sekä molemmat valtiot ovat materiaaleissaan keskittyneet valtionjohtajien intressien edistämiseen. Valtionjohtajien egoistinen käyttäytyminen johtuu offensiivisen realismin mukaisesti yksilön halusta kasvattaa omaa asemaansa ja pyrkimyksestä olla parempi ja paremmassa asemassa kuin muut. (Johnson ym. 2016, 12.) Tällainen käyttäytyminen näkyy sekä Neuvostoliiton että Pohjois-Korean propagandamateriaaleissa valtionjohtajan kuvaamisena kansalaisten ihannoinnin kohteena sekä piilomerkityksellisesti korostamalla valtion ideologian toimivuutta ja sen kykyä luoda hyvinvointia ja turvallisuutta kansalaisille.

Molempien valtioiden propagandamateriaalit tukeutuvat ryhmän edustamien arvojen korostamiseen ja sitä kautta yhteenkuuluvuuden lisäämiseen. Offensiivisen realismin näkemys ryhmän kautta identifioiduminen näkyy propagandamateriaaleissa vahvasti. Propagandamateriaalilla on pyritty vahvistamaan ja rakentamaan ryhmäidentiteettiä, jota kautta vallan maksimointi ja oman edun tavoittelu on helpompaa. Lisäämällä kansalaisten keskuudessa me-he-näkökulmaa, auttaa päätösten hyväksyttävyyttä ja mahdollisesti myös sotoimien hyväksyttävyyttä, kun ”ryhmä” kokee näiden egoististen toimien olevan heidän hyväkseen. Kaikissa kuvissa pyritään luomaan positiivisia mielleyhtymiä omasta

yhteiskunnasta ja pyritään kuvaamaan vastakkainen toimija negatiivisessa valossa. Ryhmäidentiteetin korostaminen näkyy muun muassa kuvissa siten, että kansalaiset kuvataan hyvinvoivina ja yhtenäisinä. Etenkin Neuvostoliitto on ryhmäidentiteettiä pyrkinyt vahvistamaan kuvaamalla ”vihollisen”, eli Neuvostoliiton kohdalla, kapitalismin heikkoutta verrattuna kommunismiin. Pohjois-Korealaisessa propagandassa puolestaan ryhmäidentiteetti on rakentunut valtionjohtajan ja valtion kautta, joka on Pohjois-Korean ideologialle, kimilsungismille, ominaista. Pohjois-Korean identiteetti rakentuu kimilsungismin ja juchen ideologiaan, jossa korostetaan valtionjohtajan ja valtion merkitystä sekä puolustetaan diktatuuria. Kommunististen ja kimilsungismin mukaisten arvojen kuvaaminen propagandamateriaaleissa on ollut keino lisätä ryhmäidentiteettiä ja yhteenkuuluvuutta.

Neuvostoliiton ja Pohjois-Korean propagandamateriaali eroaa kuitenkin siinä, että Pohjois-Korea ei kuvaa ”vihollistaan” samalla tavalla kuin Neuvostoliitto. Neuvostoliitto pyrkii propagandamateriaalissaan kuvaamaan itseään vahvana, mutta rauhanomaisena toimijana. Pohjois-Korea puolestaan kuvaa itse itsensä hyökkäävänä ja aggressiivisena toimijana. Propagandamateriaalit eroavat myös siinä, että neuvostoliittolainen propaganda on vahvasti sidoksissa aikakauteen, kun taas Pohjois-Korean propagandakuvat ovat niin sanotusti ajattomia, jotka eivät liity julkaisuhetken ajankohtaisiin asioihin.

9.2. Tutkimusasetelman toimivuus

Propagandamateriaalien tarkasteleminen semiotiikan kautta offensiivisen realismin avulla on ollut toimiva, sillä materiaaleista on pystytty havaitsemaan teorialle ominaisia piirteitä, jotka toistuvat kaikissa kuvissa. Propagandamateriaaleissa rakennetaan mielikuvia ja sanomaa sanojen lisäksi kuvaavilla ja ehdollisilla merkeillä, joista katsoja pystyy päättämään mitä kuvalla on tarkoitettu. Offensiivisen realismin avulla propagandakuvista pystyttiin tulkitsemaan myös piilomerkityksiä, joiden avulla valtioiden egoismi, dominanssihakuisuus ja ryhmäidentiteetti näkyvät ja muuttavat kuvan tarkoitusta merkityksellisemmäksi kuin mitä se olisi yksittäisellä vilkaisulla.

Se, kuinka vallitseva maailmanpoliittinen tilanne on vaikuttanut propagandaan, näkyy etenkin Neuvostoliiton propagandakuvissa, joten mikäli kuvat olisivat samalta aikakaudelta, olisivat erojen ja yhtäläisyyksien vertailun tulokset mahdollisesti pätevämpiä. Mahdollinen jatkotutkimus voisi käsitellä saman aikakauden propagandamateriaaleja, joiden avulla pystyttäisi tarkastelemaan toimijoiden propagandan liittymistä eri aikakausien tapahtumiin ja kuinka kuvat ovat kommunikoineet keskenään eri valtioiden välillä, esimerkiksi kylmän sodan aikana.

LÄHTEET

PRIMÄÄRIAINEISTO

Lai, Lawrence (2011). "North Korean Propaganda Posters". *ABC News* 22.12.2011. Saatavilla: [[North Korean Propaganda Posters - ABC News \(go.com\)](#)] luettu: 13.9.2021.

Valeria, Dimova (2016). *Propaganda in the Soviet Union Through Posters: Its Historical Roots, Development and Influence on Russian Society*. Thesis, Bachelor of Arts in Communication and Mass Media. New York: State University of New York, Empire State College.

KIRJALLISUUS

Aiello, Giorgia (2020). *Visual Semiotics: Key Concepts and New Directions*. The SAGE Handbook of Visual Research Methods. Lontoo: SAGE: 367-380.

Bergman, Mats (1998). "Viestintä, tulkinta ja toiminta: Peircen semiotiikka viestinnän tutkimuksessa". *Tiedotustutkimus* 21(1998) 4: 14–35.

Cheong, Seong-Chang (2000). "Stalinism And Kimilsungism: A Comparative analysis of ideology and power". *Asian Perspective Vol. 24 No. 1*: 133-161.

Demaitre, Ann (1966). "The Great Debate on Socialist Realism". *The Modern Language Journal Vol. 50 No. 5*: 263-268.

Han, Lei (2014). "Juri Lotman's autocommunication model and Roland Barthes's representations of Self and Other". *Sign Systems Studies* 42(4): 517-529.

Heywood, Andrew (2021). *Political ideologies : an Introduction*. Seventh edition, Macmillan International Higher Education, Red Globe Press.

Hoffman, David (2002). *Stalinism: The Essential Readings*. New Jersey: Blackwell Publishing, John Wiley & Sons.

Holquist, Peter (2002). *State Violence as Technique: The Logic of Violence in Soviet Totalitarianism*. Teoksessa Hoffman, David: *Stalinism: The Essential Readings*, 133-156. New Jersey: Blackwell Publishing, John Wiley & Sons.

Johnson, Dominic D. P. & Bradley A. (2016). "The evolution of offensive realism: Survival under anarchy from the Pleistocene to the present". *Politics and the Life Sciences, Vol. 35, No. 1*: 1-26.

- Kellechi, Fethi Egeman (2018). *Communication Through Propaganda Posters in WW2*. Berlin: Berlin International University of Applied Sciences.
- Kotkin, Stephen (1995). *Magnetic Mountain: Stalinism as a Civilization*. Teoksessa: Hoffmann, David, *Stalinism: The Essential Readings*. New Jersey: Blackwell Publishing, John Wiley & Sons.
- Kallinen, Timo & Taina Kinnunen. *Etnografia*. Teoksessa Jaana Vuori (toim.), *Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja*. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. Saatavilla: [<https://www.fsd.tuni.fi/palvelut/menetelmaopetus/>], luettu 1.12.2021.
- Kurbanov, Sergei O. (2019). *North Korea's juche ideology: indigenous communism or traditional thought?*. Milton Park, Oxfordshire: Routledge.
- Liu, Hailong (2020). *Propaganda: Ideas Discourses and its legitimization*. Milton Park, Oxfordshire: Routledge.
- Lobell, Steven E. (2010). *Structural Realism/Offensive and Defensive Realism*. Utah: Department of Political Science, University of Utah.
- Lotman, Juri (1989). *Merkkien maailma: kirjoitelmia semiotiikasta*. Helsinki: Painokaari Oy.
- Lotman Yuri (1990). *Universe of the Mind: A Semiotic Theory of Culture*. Lontoo: I. B. Tauris & CO. LTD.
- Matherly, Carter (2019). "Examining Attitude Functions of North Korean Cultural Propaganda". *North Korean Review, Vol. 15, No. 1*, Jefferson, North Carolina: McFarland & Company. 94-108.
- Renvall, Mika (1989). *Semiotiikkaa, filosofiaa ja journalismia*. Teoksessa: *Tiedontutkimus 1/89*: 67–71.
- Riasanovsky, A.V. & A.Z. Rubinstein. (1963). "Russian utopia and Soviet communism". *Social Science, Vol. 38 (3)*. 151-167.
- Sedergren, Jari (1999). *Filmi poikki... Poliittinen elokuvasuuri Suomessa 1939–1947*. Helsinki: Suomen historiallinen seura.
- Stradiotto, Gary & Sujian Guo (2007). *Market Socialism in North Korea: A Comparative Perspective*. Milton Park, Oxfordshire: Routledge.

Suny, Ronald Grigor (1994). *Stalin and his Stalinism: Power and Authority in the Soviet Union, 1930-1953*. Teoksessa: Hoffmann, David (2002) *Stalinism: The Essential Readings*. 13-35. New Jersey: Blackwell Publishing, John Wiley & Sons.

Timasheff, N. S. (1952). Political Power in the Soviet Union. *The Review of the Politics, Vol. 14. No. 1*. Cambridge University Press: 15-24.

Young, Whan Kihl (1994). "The Cultural Dimension and Context of North Korean Communism". *Korean Studies Vol. 18*, University of Hawai'i Press: 139-157.

Widjaja, F.I. & N.I. Boiliu & I.F. Simanjuntak & J.M.P. Gultom & F. Simanjuntak, (2021). "The religious phenomenon of Juche ideology as a political tool". *HTS Teologiese Studies/Theological Studies 77(4)*, a6324.

LIITTEET

1. "Kiitos rakkaalle Stalinille onnellisesta lapsuudesta". V. Govorkov, 1936. (Valeria 2016, 25.)¹

¹ "Thanks to Dear Stalin for a Happy Childhood" (Valeria 2016, 25.)

2. "Otetaan Yhdysvallat kiinni rauhallisella kilpailulla! Tuotetaan 20-21 tonnia lihaa!"
V.Volikov, 1960. (Valeria 2016, 41.)²

² "In a Peaceful Competition Let's Catch up with the United States! Let's make 20-21 tons of meat!" (Valeria 2016, 41)

3. "Kapitalismin alla... Sosialismin alla!" V. Koretskij 1948. (Valeria 2016, 46)³

³ "Under Capitalism...Under Socialism!" (Valeria 2016, 46.)

4. Kim Il Sung and Kim Jong Il, 2010. (Lai, 2011.)

5. "Armoton rangaistus USA:n imperialismille!", propagandajuliste v. 2003. (Lai, 2011.)⁴

⁴ "Ruthless Punishment to U.S. Imperialism." (Lai, 2011.)

6. Propagandajuliste, v. 2005. (Lai 2011.)

